

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXXIII. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA
ÉS HÍRLEVELE – 2017. FEBRUÁR 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

2.

MEDDIG TART A KREATIVITÁS?

Alycia Zimmerman New York-i matektanárnő valószínűleg sosem olvasott József Attilát, mégis megvalósította a költő vágyát. A „jó szóval oktasd, játszani is engedd / szép, komoly fiadat!” jegyében ugyanis úgy döntött, hogy a legó segítségével egyszerűsíti le a bonyolultabb matematikai fogalmakat harmadikos diákjai szintjére. Biztos vagyok benne, hogy tanítványai a kis színes kockák segítségével egy életre megjegyzik a törtszámok lényegét, azok összeadását kivonását, az azokkal való számolást. Abban is biztos vagyok, hogy a gyerekek számára a tanórák sorában nem mumusként következik a matematika, hanem alig várják azt. Mert azt élik meg, hogy legálisan játszhatnak az iskolában akkor, amikor az órán a kezükbe veszik a The LEGO Group által kifejlesztett játékot, ami ma már klasszikusnak számít a gyerekszobák polcain. Játssza válnak kreatívvá.

A legó története maga is a kreativitás története, ami egy ácsműhelyben kezdődött Dániában, ahol Ole Kirk Christiansen évekig fából faragott játékokat készített. Ebből fejlődött ki az a játék, amit ma LEGO-nak nevezünk a leg godt (= játsz jó) dán kifejezés alapján. Azóta a legót minden idők egyik legjobb gyerekeknek való játéknak minősítették, mert fejleszti a kicsik kreativitását és gondolkodásmódját, segít a motorikus képességeik finomításában, a szem-kéz koordinációban és a térbeli látásban is.

Hogy miért is írtam le mindezt? Mert feketén-fehéren bebizonyítja, a kreativitásnál nincs nagyobb kincs! A kreativitás ugyanis alkotóképességet, teremtőképességet jelent, amely során a különféle képességek szerveződése lehetővé teszi az elszigetelt tapasztalatok összekapcsolását, újszerű értelmezését és új formában történő megjelenését.

A kreatív ember a változásra törekszik, merész, impulzív, a cél érdekében hajlamos a fegyelmezetlenségre, nonkonformista, nyitott az új elképzelésekre, megkérdőjelezi a tekintélyt és gyorsan, rugalmasan reagál az új helyzetekre.

A mai magyar iskola azt várja el a tanároktól és a diákoktól, hogy ilyenek legyenek? Aligha!

Azt, hogy a magyar oktatással baj van, nemcsak a romló tanulói teljesítmények, a poscsék PISA-eredmények bizonyítják, hanem az is, hogy ilyen pedagógusokat és ilyen diákokat nehezen, sőt mondhatjuk, hogy sehogy sem tűr meg a falai között.

A köznevelési törvény 2011-es bevezetése óta másról sem szól a vita, mint arról, hogy míg a hatalom a minden irányú és minden szintű központosításban látja a jó megoldást, addig az oktatás többi szereplője harcol a kreativitás jogáért, még ha nem is így fogalmazza meg magában. S bár az oktatási államtitkárság apró engedményekre hajlandó, az alapból, saját elképzeléséből egy jótányit sem akar engedni. Ezért álságos minden személysere, amely az oktatási államtitkárság vezetőit helyezi más, új pozícióba, ezért látszólagos a nagy dirrel-dúrral bejelentett és folyamatosan ismételtetett „közérzetjavító intézkedés”, a béremelés. Mert a magyar pedagógusok sokasága a nehezített körülmények között is próbál kreatívan kreatív felnőtteket nevelni a diákjaiból. És ezért mondhatjuk azt, hogy a magyar iskola még mindig az ott dolgozó pedagógusok lelkiismeretes munkája miatt működik, amiatt nem omlott és omlik össze.

Mert még sokan vannak köztük ilyenek. A kérdés csak az, hogy meddig.

Arról az „apróságról” most nem is ejtek szót, hogy Alycia Zimmermannak nyilván nem okoz gondot a polcra nyúlni a megfelelő mennyiségű legóért vagy más szemléltetőeszközért, mert rendelkezésére áll annyi, amennyi kell. Hogy Alycia Zimmermannak van arra ideje, hogy kreatív ötleteket gondoljon ki.

Egyébként valaki belegondolt már komolyan abba, hogy mi lesz velünk akkor, ha a magyar iskolából kihal a kreativitás?

Millei Ilona

A TARTALOMBÓL

A szétosztás kötelező, a differenciálás nem

A Pedagógusok Szakszervezete a nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítők januári béremeléséről szóló közleményében leszögezte: a 7 százalékot mindenki egységesen megkapja, a 3 százalékot pedig a munkátató differenciáltan oszthatja szét.

3

Minden hatalmat erős, civil kontroll alá kell vonni!

A Pedagógusok Szakszervezete a meghatározottabban tiltakozik minden olyan kormányzati szándék, intézkedés ellen, amely a civil szervezetek jogszervi működésének akadályozására, adott esetben felszámolására irányul.

3

Itt a szakszervezet beszél!

Igyekszünk tagjaink számára a hatékony munkajogi segítség és érdekvédelem mellett különböző szolgáltatásokat is biztosítani. Az új tagkártyákkal kapcsolatos kedvezmények is népszerűek a tagság körében. Békési Tamás (a PSZ Zala megyei elnöke)

4

Itt a pedagógusok beszélnek!

Az osztályomban tanító nevelőkkel való tapasztalatcsere, beszélgetés is a napi rutinunk része. A neveléssel, oktatással le nem kötött idő nyolc órája következett. Haza a füzetekkel, laptoppal, tanszerekkel. A másnapi, nyugodt felkészülés helyszínére.

5

Itt a pedagógusok beszélnek!

A Pedagógusok Szakszervezete sokkal nagyobb szükség van, mint volt eddig bármikor! A helyi szervezetek, tisztségviselők hadsora állva igyekeznék szolgálni a tagokat. Sokan csatlakoznak hozzánk. Várjuk a többiek is. Hadd segítsünk!

5

Itt a szülők beszélnek!

Nem a szülő a közoktatás megrendelője, hanem a gyerek, ezért annak őhozza kell alkalmazkodnia. Nem a jegyei döntenek el, hogy az oktatás sikeres volt-e, hanem az, hogy miként tudott később a társadalomban boldogulni. Neubauer István (mérnök, nukleáris biztonsági elemző)

7

Tisztelt Olvasóink!

Az 5. oldalon két pedagógus mindennapjait, gondjait, örömeit villantottuk fel. Ebben a rovatunkban az önöktől érkező gondolatokat közöljük. A névtelenségüket megőrizzük! Kérjük, aki úgy érzi, van fontos mondanivalója a többiek számára, az a millei@pedagogusok.hu e-mail címre küldheti írását.

Felkészítő konferenciák a PSZ-ben

Három felkészítést is tart a Pedagógusok Szakszervezete, miután változott az intézmények fenntartója – így döntött az Országos Vezetőség január 30-i ülésén.

A megyei gazdasági vezetők és a felügyelőbizottságok tagjai február 11-én, szombaton értesülhetnek a jogszabályi változásokról. A tankerületekben dolgozó szakszervezeti tisztségviselők képzése február 20-án, hétfőn, míg a szakképzési centrumokban dolgozóké egy héttel később, február 27-én lesz a PSZ budapesti székházában – a PSZ Országos Vezetősége 2017. január 30-án tartott ülésén határozott erről. Az OV ülésén Galló Istvánné elnök, Szabó Zsuzsa és Gosztornyai Gábor alelnök beszámolt az elmúlt időszakban végzett munkáról. A tájékoztató elhangzott egyebek mellett, hogy folytatódik a sztrájbizottsági tárgyalás: a következő forduló időpontját 2017. január 31-ére tűzték ki. Téma lesz a pedagógusok munkaidő-kezelvénye, illetve szó lesz a sztrájbizottság korábbi 25 pontos követelésének még vitatott pontjairól. Elkészültek az új tagkártyák: a PSZ tagjai új kártyát kaptak, amellyel számos kedvezményt vehetnek igénybe. A kedvezményekről folyamatosan tájékoztatunk a honlapon.

Kattintson a Bölcs Bagolyra!

Kedves Olvasóink! Januártól a PL – Jogi útmutatója felköltözött a Pedagógusok Szakszervezetének honlapjára (www.pedagogusok.hu).

Nem csak a bagoly lehet bölcs!

A gyakran változó jogszabályok között nem egyszerű dolog eligazodni. Nem egyszerű, pedig muszáj. A jog nem ismeretere senki nem hivatkozhat eredményesen, ha valamit elront, azért, mert a változásokat nem követte. A Pedagógusok Szakszervezete tagjai segítségére sietett azzal, hogy új szolgáltatásként – honlapján – jogszabály-magyarázatokat tesz közzé. Ezek megismeréséhez, elolvasásához csupán be kell lépni a PSZ-honlap zárt részébe.

Akit érdekel, miképpen alakul az iskolák helyzete az irányítás új rendszerében, aki kíváncsi arra, nyilvánosságra hozhatók-e egy tanuló osztályzatai, aki „csupán” szeretne tájékozott lenni, látogassa meg a honlapunkat.

Keresse meg a PSZ BÖLCS BAGLYÁT, amely egy törvénykönyvön ül, és kattintson rá. Ekkor a következő információt olvashatja el az érdeklődő: „A PSZ zárt oldalán, a kezdőoldalon feltüntetettük azt a jelszót, amellyel a bejegyzések olvashatók a PSZ Bölcs Bagoly oldalán. A zárt oldalra minden tagunk tagszáma és irányítószáma segítségével tud belépni. A Bölcs Bagoly jogi oldal a képre kattintva érhető el!”

A PSZ bízik abban, hogy ez a szolgáltatás megnyeri tagjai tetszését és abban is, hogy ily módon segítséget nyújt a jogszabályok megértéséhez, elősegítve ezzel a hatékony érdekvédelmet.

Pölöskei Gáborné az NGM-ben

A miniszterelnök Pölöskei Gábornét nevezte ki a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) helyettes államtitkárává a szakképzésért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkár, Odobina László helyére január 16-i hatállyal a nemzetgazdasági miniszter javaslatára – derült ki a legfrissebb Magyar Közlönyből. Pölöskei Gáborné 2016. március 1-jétől vezette a Klebelsberg Intézményfenntartó Központot (Klik). Biztosítania kellett a stabil és tehermentes működést, és átalakítania a gigaszervezetet. A Klik 198 tankerületéből mostanra 59 tankerületi központ lett, ezek felelnek az iskolák fenntartásáért és működtetéséért is. A Klik vezetése előtt az Emmi köznevelési intézményrendszer fejlesztéséért felelős helyettes államtitkári posztját töltötte be.

Maruzsa Zoltán lesz az új köznevelésért felelős helyettes államtitkár

Március 1-jétől Maruzsa Zoltán tölti be a köznevelésért felelős helyettes államtitkári pozíciót, elődje, Sipos Imre az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet főigazgatója lesz – közölte az Emberi Erőforrások Minisztériumának oktatási államtitkársága február 7-én.

A tárcsa közleménye szerint a kormányzat folytatja az oktatás 2013-ban megkezdett átalakítását, amelynek eredményeként jelentősen nőtték az oktatásra fordított források, ez az összeg tavaly már elérte a 2000 milliárd forintot. További eredmény, hogy ötödik éve tart a rendszerváltás óta legnagyobb pedagógus-béremelés, a fenntartó decentralizálásával bővítették az iskolák igazgatóinak döntési jogkörét, megteremtve az önálló gazdálkodás lehetőségét, és soha ennyi gyermek nem részesült még ingyentankönyvben – fejtették ki.

„Az átalakítási folyamat természetes velejárója, hogy az oktatás-irányítás rendszere is változik, amely jelenti a feladatok és a meglévő struktúrák változását és optimalizálását. Ez személyi változásokat is eredményez annak érdekében, hogy mindenki tudását, tapasztalatát ott hasznosíthassa a kormány, ahol legtöbbet tud tenni az oktatásért” – olvasható a közleményben. Kiemelték: a Fokozatváltás a felsőoktatásban középtávú stratégia egyik fontos eleme, hogy szorosabb kapcsolat, együttműködés alakuljon ki a köznevelés és a felsőoktatás között. Maruzsa Zoltán mindkét területen komoly tapasztalattal rendelkezik, így személye biztosíték a sikeres integrációra és arra, hogy egységként működjön a köznevelés és a felsőoktatás. Ennek jegyében március 1-jétől Maruzsa Zoltán tölti be a köznevelésért felelős helyettes államtitkári pozíciót, Sipos Imre eddigi helyettes államtitkár január 1-től az Eszterházy Károly Egyetem szervezetébe integrált Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (EKE – OFI) főigazgatói pozícióját veszi át, és egyben miniszteri biztosként felel a pedagógusképzés és -továbbképzés átalakításának koordinációjáért.

Kaposi József – az OFI eddigi vezetője – az EKE – OFI tudományos főtanácsadójaként támogatja tovább az ágazatot. Az Oktatási Hivatal vezetését Maruzsa Zoltántól Gloviczki Zoltán veszi át – tájékoztatott az oktatási államtitkárság.

14,3 milliárd egyházi felújításra

Az egyházi oktatási intézmények felújítására 14,3 milliárd forintos forrás nyílt meg, ebből 23 intézmény újulhat meg, 13 ezer diák tanulhat jobb körülmények között – mondta Balog Zoltán január 25-én Esztergomban, az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskolában tartott sajtótájékoztatóján. Az emberi erőforrások minisztere hozzátette: az emberierőforrás-fejlesztési operatív program második körében 90,5 milliárd forintos fejlesztés indul állami fenntartású iskolák felújítására. Magyarországon a köznevelés 13 százaléka van egyházi kézben.

MTI

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Az OKÉT tevékenységében részt vevő

Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Millei Ilona

Technikai szerkesztő: Márfiné Béczi Erika

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8453

Felelős kiadó: Galló Istvánné elnök

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4500 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A Pedagógusok Szakszervezete közleménye a civil szervezetek jogainak visszaállításáról

Jól működő polgári demokratikus jogállam nem létezhet a Kormánytól független, az érdekeltek szabad akaratából létrehozott, fenntartott és működtetett civil szervezetek nélkül! A civil szervezetek feladatai közé sokféle tevékenység tartozhat. Elláthatnak érdekvédelmi feladatokat, segítséget nyújthatnak rászorultaknak, ellenőrizhetik az állam tevékenységét. Létük nélkülözhetetlen egy olyan országban, amelyben a hatalomgyakorlás a fékek és ellensúlyok rendszerére épül.

Magyarországon – történelmi okokra visszavezethetően – a civil társadalom nem tudott megerősödni. A kommunista hatalomátvétel első intézkedései közé tartozott a hatalomnak nem tetsző civil szervezetek feloszlata, a megmaradt civil szervezetek belügyminiszeri irányítás alá rendelése és a civil szervezetek létrejöttét megnehezítő jogrendszer kialakítása.

Az 1990-es rendszerváltozás egyik óriási vívmánya volt az egyesülési szabadság garantálása, azoknak a törvényi rendelkezéseknek a lebontása, amelyek szinte lehetetlenné tették a civil szervezetek létrehozását. Ennek a folyamatnak köszönhetően vált sokszínűvé a szakszervezeti mozgalom, és indult be a társadalmi egyeztetés folyamata. Ez az út vezethetett volna el a nyitott, befogadó gazdasági és politikai rendszerhez, amelyben a hatalom gyakorlásában részt vesz – a civil szervezeteken keresztül – a társadalom széles rétege. 2010 után ez a folyamat lelassult, s kijelenthető, hogy mára a hatalom mindent megtesz annak érdekében, hogy meg is szűnjön.

A Pedagógusok Szakszervezete a leghatározottabban tiltakozik minden olyan kormányzati szándék, intézkedés ellen, amely a civil szervezetek jogszerű működésének akadályozására, adott esetben felszámolására irányul. Sajnálatosnak és megbocsáthatatlannak tartja a kormányzó párt részéről nyilvánosan elhangzó otromba, fenyegető hangnemet, akár még a fizikai megsemmisítés is kilátásba helyező nyilatkozatokat.

A Pedagógusok Szakszervezete kijelenti: minden hatalmat erős, civil kontroll alá kell vonni!

E cél megvalósítása érdekében kész együttműködni mindazokkal a szakszervezetekkel és más civil szervezetekkel, amelyek ugyancsak arra akarják kényszeríteni a hatalom birtokosait, hogy döntéseik meghozatalánál, intézkedéseik megtételénél csak és kizárólag az ország érdekeinek figyelembe vételével járjanak el.

A Pedagógusok Szakszervezete követeli, hogy a köztársasági elnök álljon ki a civilek védelme érdekében!

A Pedagógusok Szakszervezete követeli, hogy az Országgyűlés utasítsa a Kormányt a társadalmi érdekegyeztetés rendszerének visszaállítására és működtetésére!

A Pedagógusok Szakszervezete követeli, hogy a Kormány a lehető leghamarabb tegye meg a szükséges intézkedéseket a társadalmi érdekegyeztetés folyamatának újraindítása és érdemi működtetése érdekében!

Budapest, 2017. január 31.

Pedagógusok Szakszervezete
Országos Vezetősége

A SZÉTOSTÁS KÖTELEZŐ, A DIFFERENCIÁLÁS NEM

A Pedagógusok Szakszervezete a nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő januári béremeléséről szóló közleményét január 23-án tette közzé. Eszerint 2017. január 1-jétől 10 (7+3) százalékos béremelést kapnak azok, akiket a köznevelési intézményekben nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatnak, de nem kerültek be a pedagógus-életpályamodellbe. Azokról a „segítőkről” van tehát szó, akik nem rendelkeznek pedagógus-szakképzettséggel, -szakképesítéssel.

Ezután felsorolták, kik tartoznak ebbe a körbe: például az óvoda- és iskolatitkárok, kollégiumi titkárok, a dajkák, gondozónők, laboránsok, pedagógiai felügyelők, pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensek, könyvtárosok, a gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelők, szabadidő-szervezők, rendszergazdák, úszómesterek.

A közlemény leszögezte: a 7 százalékot mindenki egységesen megkapja, a 3 százalékot pedig a munkáltató differenciáltan osztja szét. (A szétosztás kötelező, a differenciálás nem.)

Fontos tudnivalóként kiemelték, hogy az említett 10 (7+3) százalékos emelés a garantált illetményre kerül rá, vagy „rárakodik” a 2017. január 1-jétől megemelt garantált bérminimumra, illetve minimálbérre. Az idei évtől a garantált bérminimum 161 ezer, a minimálbér pedig 127 500 Ft-ra nőtt. Ez jelenti az alapot a 7+3 százalékos béremeléshez azok számára, akiknek az illetményét meg kell emelni a minimálbér vagy a garantált bérminimum összegére.

Mindezt azért hangsúlyozta az érdekvédelmi szervezet, mert a Pedagógusok Szakszervezetéhez számos telefonhívás, panasz érkezett, miszerint sok helyen nem tudják, mennyi pénzt kaphatnak kézhez az érintett dolgozók februárban. Több önkormányzati fenntartású óvodában az terjedt el, hogy a dajkákra nem vonatkozik a 7+3 százalékos emelés, nekik csak a garantált bérminimum vagy a minimálbér megnövekedett összegére egészítik ki a fizetésüket. Holott a kormány korábbi tájékoztatása és a vonatkozó kormányrendelet [326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 32/A §] szerint az említett kötelező és differenciált emelés fenntartótól függetlenül jár az érintett közalkalmazottak részére!

A közlemény tudatja: minden intézménynek meg kell kapnia a fenntartójától azt a központi költségvetés által egyébként biztosított összeget, amellyel a béremelést végre tudja hajtani. Vonatkozik ez természetesen az önkormányzat fenntartásában lévő óvodákra is. Az illetmény kötelező és differenciáltan adható emelése is határozatlan időre szól.

A Pedagógusok Sztrájkbizottsága – amelynek tagja a Pedagógusok Szakszervezete is – korábban azt kérte, mindenki, aki nem került be az életpályamodellbe, kapjon egységesen 10+3 százalékos emelést. Sajnálatos módon azonban az úgynevezett egyéb munkakörben foglalkoztatottak (pl. oktatástechnikusok, ügyviteli dolgozók, könyvtáros asszisztensek, kisegítő dolgozók) kiesnek a 10 százalékos emelésből. A PSZ a továbbiakban is mindent megtesz azért, hogy anyagi helyzetük javuljon.

További részletek találhatóak a Pedagógusok Szakszervezete honlapjának (www.pedagogusok.hu) zárt felületén a Tájékoztató a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról Második részében.

A CÉL EGY HATÉKONY, MODERN SZAKSZERVEZET KIALAKÍTÁSA

Bemutakozik a Pedagógusok Szakszervezetének Zala Megyei Szervezete

Nincsenek könnyű helyzetben a szakszervezetek, nincs könnyű helyzetben a PSZ, és ugyanez igaz a Zala megyei szervezetre is. A megyei szervezet, a PSZ és egyáltalán, a szakszervezeti mozgalom megerősítése viszont állami érdek. Valódi, hatékonyan működő érdekképviseletek, szociális párbeszéd nélkül nem működhet egy modern, demokratikus társadalom.

Zala megye sajátos települési szerkezetű. Talán az egész országot tekintve is itt a legnagyobb a kistelepülések aránya. Ez alapvetően befolyásolja a köznevelés intézményrendszerét. Meglehetősen sok óvodát fenntartó önkormányzat, társulás van megyénkben. Azokban a falvakban, ahol működik általános iskola, az osztályokban alacsony a tanulói létszám, több településen csak alsó tagozat működik. Éppen ezért mindig komoly aggodalommal figyeljük a jogszabályváltozásokat, fenntartóváltásokat, mert úgy érezzük, hogy a kisebb iskolák kerülhetnek veszélybe. Ráadásul a szerényebb lehetőséggel rendelkező önkormányzatok eddig sem tudtak hozzátenni az intézmények működtetéséhez, illetve az általuk fenntartott intézményekben dolgozók esetleges béren felüli elismeréséhez. Sajnos erre még a jobb anyagi kondíciókkal rendelkező városokban sincs mindig lehetőség vagy szándék, bár az érdekegyeztetés fórumai működnek. Azért vannak pozitív példák is ezen a téren. Megyénkben van egyházi intézményfenntartó is, illetve az Emmi is tart fenn intézményt.

Sok tagnak segítettek

Sajátosság, hogy a megye vállalkozásainak versenyképességét komolyan veszélyeztetni a szakképzett munkaerő hiánya. A nyugati határhoz közel óriási a munkaerő elvándorlása, és a szakképzés alacsony presztízse miatt a szakképző intézmények is leépülnek.

Megyénkben hat járás, illetve 2017 januárjától két tankerületi központ működik, a zalaegerszegi és a nagykanizsai. A szakképző intézményeket a Nemzetgazdasági Minisztérium két szakképzési centrumba szervezte, szintén megyeszékhelyi és nagykanizsai központtal. Sajátos azonban, hogy a centrumokat és a tankerületi központokat teljesen más területi elrendezésben hozták létre, így van olyan város, amelynek köznevelési intézményei Nagykanizsához, szakképző intézményei Zalaegerszeghez tartoznak.

A tankerületi igazgatókkal, illetve a centrumok főigazgatóival az együttműködésünk rendszeres és megfelelő. A vitás kérdéseket elsősorban a vezetőkkel együttműködve próbáljuk megoldani, és úgy vélem, a legtöbb esetben megnyugtatóan, a jogszabályoknak megfelelően. Így, azt gondolom, az utóbbi

időben sok, egyedi problémákkal hozzánk forduló tagunknak tudtunk hatékony jogi segítséget nyújtani, és sikerült rendezni jogi vitákat is.

Egységesen és hatékonyan

A megyei szervezet működését átalakítottuk a jogszabályváltozásoknak, illetve a PSZ Alapszabály-változásának megfelelően. Így a megyei szervezet gazdálkodása egységes és hatékony. Saját tulajdonú irodánk van a megyeszékhelyen, illetve Nagykanizsán irodát bérünk. Az utóbbi években jelentősen megnőtt nyugdíjas tagjaink létszáma, ami örömdetes, egyelőre azonban csak Nagykanizsán működik klub. Tagjai nagy lelkesedéssel rendszeresen tartanak összejöveteleket, gyakran ki-rándulnak.

Mint megyei elnök igyekszem hatékonyan tenni az alapszervezeti titkárokkal való kommunikációt és együttműködést. A titkári értekezleteken (amelyekre igyekszünk mindig vendéget, előadót is hívni) kívül is szívesen látogatom meg bármelyik alapszervezetet, hogy beszélgessünk a szakszervezet munkájáról, a tagság igényeiről, szándékairól, illetve hogy elősegítsük a taglétszám esetleges bővítését.

Igyekszünk tagjaink számára a hatékony munkajogi segítség és érdekvédelem mellett különböző szolgáltatásokat is biztosítani. Az új tagkártyákkal kapcsolatban kedvezmények is népszerűek a tagság körében.

Korlátozott akciókészség

A megyében dolgozó kollégák gondolai ugyanazok, mint máshol az országban. Ezek közé tartozik többek közt a kötött munkaidő értelmezése, az eltérő munkaterhelés (22 vagy 26 órát tanítunk), a cafeteria hiánya, a NOKS-os kollégák bére, bérkiegészítése stb. Komoly problémát jelentenek az olyan, a módosított 326-os kormányrendelet értelmezéséből fakadó viták, mint például a nyugdíj előtt álló kollégák az OH által sikertelennek elkönyvelt minősítési eljárása, amely miatt nem kerülhettek a Pedagógus II kategóriába, vagy éppen a mesterpedagógus kollégák kedvezményei (csak havi két kirendelés esetén kapják meg), illetve az osztályfőnöki órakedvezmény és az osztályfőnöki óra összefüggése stb.

Mindezek ellenére sajnos a Zala megyei

kollégák akciókészsége is, hasonlóan az ország többi részéhez, erősen korlátozott, bár 2016-ban tüntetésen, sztrájkban való részvételben is kiálltunk a szakmai és munkavállalói meggyőződésünk mellett. Ennek okai mesze vezetnek, ami nem is ennek az írásnak a témája.

Várják a fiatalokat tagjaik sorába

A megyei szervezet számára is a legfontosabb cél egy jól működő, hatékony, modern szakszervezet kialakítása, hiszen, ahogy a bevezetőben is említettem, nemcsak szerveztünk léte függ ettől, de ez a köznevelési ágazat érdeke is. Mindig, minden helyzetben egy reprezentatív, szakmailag kompetens szakszervezetnek kell készen állnia a párbeszédre a döntéshozókkal, illetve a fenntartókkal. Ha pedig szükséges, a törvényben az érdekképviseletek számára biztosított minden eszközzel képesnek kell lennünk élni céljaink elérése érdekében. Erős alapszervezeteink élén mindig rátermett alapszervezeti titkárok állnak. Éppen ezért fontosnak tartom a titkárok képzését.

Sajnos tagságunk az utóbbi években fogyott. Ennek oka elsősorban az, hogy tagjaink jobbára idősebb kollégák, közülük egyre többen vonulnak nyugdíjba. Ezért szakszerveztünknek határozott és megfelelő módszerekkel kell megszólítani és magunk közé vonzania a nem tag kollégákat, elsősorban a fiatalokat. Emellett erősíteniünk kell szerveztünk társadalmi beágyazottságát is. Ez a munka komoly kihívás és felelősség, de hiszem, hogy jövőnk, a köznevelés és a nemzet jövője is összefügg a hatékonyan működő szakmai érdekképviseletekkel.

Békési Tamás,
a PSZ Zala megyei elnöke

Ebben a rovatunkban eddig sorrendben Hajdú-Bihar, Fejér megye, Budapest, Jász-Nagykun-Szolnok megye szakszervezeti életével ismerkedhettek meg közelebbről. Ebben a számunkban a Zala megyei PSZ életébe tekinthettek bele. Ők a fogyatkozó taglétszám növelését tűzték ki célul. Úgy vélik, valódi, hatékonyan működő érdekképviseletek, szociális párbeszéd nélkül nem működhet egy modern, demokratikus társadalom. Következő számunkban Bács-Kiskun megye szakszervezetét mutatjuk be.

TALÁN MAJD A JÖVŐ HÉTEN!

Hogyan telnek egy városi pedagógus mindennapjai?

Szeretem a hétvégéket! Ilyenkor van egy kis időm a vasárnapi ebédfőzés, mosás, vasalás, takarítás közben számvetést tartani, mire volt, illetve mire nem volt időm vagy energiám az előző 168 óra alatt.

Megtartottam a heti 24-26 órát, ez ugyebár „kötelező”. Az óráközi szünetekben vagy idő hiányában órák után meghallgattam tanítványaim történeteit, élményeit, gondjait, problémáit. Igénylik, hogy valakinek elmondhassák.

Heti 32 óráig vállaltam reggeli ügyeletet, ebédtétést, eseti helyettesítést, tanulói felügyeletet. Kísértem szereplésre, versenyre, ha kellett, hét végén és akár vidékre is.

Szerveztem osztályomnak szabadidős tevékenységet: süteménysütést, teadélután, színház- és mozilátogatást, könyvtár- és múzeumlátogatást, családi hétvégét, kirándulást. Lyukasóráimban ezek megszervezésével foglalatostkodtam: bevásároltam, telefonáltam, e-maileket fogalmaztam.

Felkészültem és részt vettem a tantestületi megbeszéléseken, munkaközösségi foglalkozásokon.

Kapcsolatot tartottam a szülőkkel igény

szerint fogadóesten, szülői értekezleteken, telefonon, órák előtt, órák után.

Az osztályomban tanító nevelővel való tapasztalatcsere, beszélgetés is a napi rutinunk része.

Évszakhoz illő dekorációt készítettem a tanterem otthonosabbá tételére.

A neveléssel, oktatással le nem kötött idő nyolc órája következett. Haza a füzetekkel, lappal, tanszerekkel. A másnapi, nyugodt felkészülés helyszínére.

Átnéztem, és fontosság szerint rendeztem az e-mailjeimet.

Kijavítottam négy adag dolgozatot, százelékeltem feladatpípusonként és összességében is. Az eredményeket adminisztráltam a füzetembe, digitális híján az osztálylappal, és a jegyeket beírtam az ellenőrzőbe is.

Megterveztem a tanóráimat a tanmenet alapján. Átnéztem a tankönyv szövegét, megoldottam a munkafüzet feladatait. Cso-

portmunkához feladatlapokat állítottam össze, majd gépre vittem és kinyomtattam.

Interaktív jutalmakat töltöttem le a jól dolgozó csoportnak.

A tanulási nehézséggel küzdő tanítványaimnak differenciált munkalapokat készítettem, majd a tehetséges gyerekeim versenyfeladatainak megoldásán gondolkodtam.

Az interaktív tananyagok közül kiválasztottam a tanórákhoz kapcsolódókat.

A környezetismeret-órai kísérlethez összegyűjtöttem a szükséges anyagokat, és el is végeztem a kísérletet. Ezután a technikaóra-ra készítettem el a mintadarabot, majd sablonokat gyártottam hozzá családi segítséggel.

Jöhetett a közelgő farsangra a jelmez megtervezése, a koreográfia kitalálása...

És megint nem fért bele, hogy IKT-ból továbbképezzem magam. Pedig rám férne. Talán majd a jövő héten!

Egy középkorú tanítónő

HOGY VAGYUNK?! KÖSZÖNJÜK, NEM TÚL JÓL...

A Pedagógusok Szakszervezetére nagyobb szükség van, mint eddig bármikor!

Budapesti tankerületben vártuk, és még mindig várjuk, mi történik a technikai dolgozóinkkal. Tavaly nyáron – ahogy egy ideje megszokott, szünidőben – az új törvényi változásokról kaptunk hírt. Már korábban hallottunk az iskolák teljes körű államosításáról. A nyárvégi iskolabeszámoló érezteti lehetett, hogy a működtetésben dolgozók igyekeznek menekülni, menteni, ami még menthető. „Szökdöstek” az iskolánál biztonságosabb munkahelyre, ahol várhatóan képesek lesznek a fizetésükből a havi kiadásait, családjuk eltartását megoldani.

Az átmeneti időszakban többször többféle információt kaptak. Tájékoztattak a tankerület mint leendő munkaadó, az önkormányzat mint az akkori fenntartó és a szakszervezetünk, a Pedagógusok Szakszervezete fórumokkal, jogi segítséggel.

2017. január 1-jét sokan nem várták, mivel bizonytalan, elmentendő válaszokat kaptak a jövőjükéről. A bizalmat mindenkinek, az új fenntartónak is meg kell adni. Január 15-ig csupán egy olyan, semmitmondó hivatalos levelet vehettek át a technikai dolgozók, amelyben egy sor jogszabályt emlegetnek, ami nyilván nem jelent számukra valódi információt. Személyre szólóan a mai napig (2017. 01. 22.) nem kaptak konkrét tájékoztatást arról, hogy pontosan mennyi forintért milyen munkát kell végezniük. Tudott, hogy bizonyos területeken változnak a munkavégzés feltételei (például az egykori üzemeltetési vezetőké).

Egy portás kollégának a januári fizetési listáját látva tudtam megmutatni, hogy várhatóan milyen összegektől fog elesni. A korábbi fenntartó, majd mint működtető önkormányzat ugyanis jó gazdája volt az iskoláinknak. Különböző béren kívüli juttatásokkal motiválta, motiválta a dolgozóit. Az Érdekegyeztető Tanács elé vitte a 2017-es költségvetést, amelyből kiderült, hogy minőségi munkát kíván megtartani, és ezért áldoz is. A februári kifizetésekben már az emelt bérek és egyéb juttatások jelennek meg.

Nem így az iskolai technikai dolgozóknál. Látván az igen csekély, évek óta befagyasztott bérelemeket, azon gondolkodtam el, hogy

vajon hogyan tud ennyi pénzből megélni valaki. Szívszorító, hogy ezek az emberek milyen kemény munkát végeznek, és ezért mennyi a bér. Van, akit egy-két évvel a nyugdíj előtt ért ez a „változás”. Ő ugyanott dolgozik ugyanúgy, ahogy eddig, és egyszer csak elvesznek tőle 30-40 ezer forintot a havi egyébként sem túl sok béréből. Miért?! Sokan több állást, pluszmunkát kénytelenek vállalni, ennek következtében még hamarabb elhasználódnak, betegségekkel, megrokknanva várják a nyugállományt.

Egymás ellen fordítják az egy munkahelyen dolgozókat. Az ebédeltetők többet kapnak a munkájukért, csak mert az önkormányzathoz tartoznak. A többi technikai viszont jóval kevesebbet, hozzávetőleg fizetésük 25 százalékát bukják a fenntartóváltással. Az úton útfélen szembejövő plakátok pedig világá kiáltják, hogy a pedagógusok bére már megint nő. Erről meg az életpályamodellről is mesélhetnénk.

Szerencsére vannak olyan iskolák, ahol decemberben egymás mellett ünnepeltek igazgató, pedagógus, ebédeltető és más technikai dolgozó. A mindenkori fenntartók kegyetlenül meg tudják nehezíteni az életünket. Csak feltételezni merem, hogy nem akarral.

A Pedagógusok Szakszervezetére sokkal nagyobb szükség van, mint volt eddig bármikor! A helyi szervezetek, tisztségviselők hadsorra állva igyekeznek szolgálni a tagokat. Sokan csatlakoznak hozzánk. Várjuk a többieket is. Hadd segítsünk!

ÖNÖKNEK EGY TOLLVONÁS

Esélyegyenlőséget várnak el az érettségien a diákok

Szakképzésben tanuló diákok a Független Diákszakpártól és a Tanítanék Mozgalomhoz fordultak, hogy hozzák nyilvánosságra kérésüket a 2017-es érettségi vizsgákkal kapcsolatban. Úgy gondolják, a szabályok változása miatt rosszabb esélyekkel indulnak, mint a tavaly érettségiztek. Levelüket, amelyet megjelenése után pár órával már több százan aláírtak, és amelyet alább olvashatnak, az oktatási kormányzat vezetőinek címezték.

Legyen szabadon választható az 5. érettségi tantárgy!

„Tisztelt Balog Zoltán Miniszter Úr, Varga Mihály Miniszter Úr, Cseresnyés Péter Államtitkár Úr, Palkovics László Államtitkár Úr, Odobina László Helyettes Államtitkár Úr és Ááry-Tamás Lajos Úr!

Szakképzésben tanuló, 2017 májusában érettségiző diákok vagyunk. Egy hónap, és jelentkezünk kell az érettségi vizsgára – végző tanácsalanságunkban fordulunk Önökhöz. Mert problémánkon sem tanáraink, sem szüleink, sem a diákönkormányzat, sem az intézményvezető, de még iskolánk főigazgatója sem tud segíteni – hiszen nem az ő hatáskörük. Egyelőre a közélettel foglalkozó tanáraink is hiába próbálnak a döntéshozókra nyomást gyakorolni. Ha Önök nem segítenek, sokkal rosszabb esélyekkel indulunk neki a vizsgáknak, mint gimnazista kortársaink, vagy a szintén szakképzésben tanuló, 2016-ban érettségiző évfolyam!

Lenne két olyan intézkedés, mely meglátásunk szerint a politikai, tanügyi döntéshozóknak csak egy tollvonás, nekünk azonban a jövőnk múlhat rajta.

1. Hadd legyen szabadon választható az ötödik érettségi tantárgy a szakképzésben tanulóknak is!

Mi vagyunk az első olyan évfolyam, amelyiknek már kötelező szakmai tantárgyból érettségizni. Ám hogy ez a szakmai érettségi pontosan milyen tantárgyakból áll össze, hogy milyen szintű követelményeket támasztanak velünk szemben, az még a 2016/2017-es tanév elején is tisztázatlan volt. A pontos követelmények csak 2016. december 29-én

váltak ismertté! Egy ilyen összetett vizsgára elvileg négy éven keresztül készítik fel a tanulókat. Nekünk azonban már csak négy hónapunk maradt!

Ráadásul a mai napig tisztázatlan, hogy az új szakmai érettségien a diszlexiás, diszgráfias, diszkalkuliás tanulók élhetnek-e az őket a szakvéleményük szerint megillető könnyítésekkel, mint például az írásbeli, illetve a számításbeli feladatok alól való teljes vagy részleges felmentés.

További probléma a szakmai érettséggel, hogy számos szakmánál nem lehet használni függvényábrázolást – noha ez a műszaki szakmánál kifejezetten indokolt lenne!

Néhányan szeretnénk pályát módosítani, mert rájöttünk, hogy mégsem a tizenéves éven választott szakmában akarunk dolgozni. Így, hogy a szakmai érettségi kötelező, a továbbtanuláshoz szükséges tárgyat csak hatodik érettségi tárgyként választhatjuk. Ebben az esetben a szakmai érettségi feleslegesen veszi el az időt és az energiát a többi tantárgytól!

A második kérésünk pedig már nemcsak a szakképzésben tanuló, hanem minden, 2017-ben érettségiző középiskolás érdeke:

2. Ne követeljenek tőlünk magasabb teljesítményszintet az idegen nyelvi érettség, mint az előző tanévben érettségizőktől!

Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a mi érdekünk a megfelelő nyelvtudás – de ennek elsajátítása számos egyéb tényezőtől is függ. Attól, hogy középiskolás tanulmányaink utolsó negyedében kiderül, hogy a követelmény magasabb, mint eddig, nem a teljesítmény fog nőni, csak a szorongás és a kudarcot vallók száma. Hiszen nyelvóráink

száma nem növekedett, a diákok és a tanárok túlterheltsége valamint az általános kaosz nem csökkent – mitől lennének jobb az eredmények?

A szakképzésben tanulók között meglehetősen nagy arányban vannak jelen a tanulási nehézséggel küzdő, részképesség-zavaros tanulók, akik számára a követelmények változtatása nélkül is kihívást jelent az érettségi. Emellett pedig számos társunk kénytelen anyagi okok miatt dolgozni az iskola mellett. A szegénységből való kiút számukra egyedül a tanulás lehet. A vizsgák átgondolatlan nehezítésével és a vizsgakövetelmények átláthatatlan kaoszával az esélytelenség és a szegénység börtönébe zárnak minket!

Ezzel a kérvénnyel nemcsak a döntéshozókhöz, hanem a nyilvánossághoz is fordulunk. Ha elég sokan vagyunk, talán mégsem igaz, hogy nem tehetünk semmit. Azt reméljük, ha sokan aláírják a levelet, nagyobb eséllyel kap figyelmet – kérünk minden diákot, pedagógust, szülőt, és minden állampolgárt, hogy aláírásával erősítse meg kérésünket!

Kérjük Önöket, hogy hallgassák meg kérésünket, és segítsenek nekünk!

Február 15-ig kell a vizsgákra jelentkezünk – még nem késő! Adjanak nekünk esélyt!

Önöknek egy tollvonás. Nekünk az életünk és a jövőnk! De az ország jövője is.

Köszönettel: *Bárkay Gergely* (Budapest), *Bedő Viktória* (Budapest), *Micsek Dávid* (Budapest), *Nagy Balázs* (Csobánka), *Németh Petra Ildikó* (Veszprém), *Sárdi Péter* (Budapest), *Szabó Krisztián* (Budapest), *Tapasztó Tamás* (Budapest), *Torossy Ádám* (Budapest), *Zsédely Csongor* (Veresegyház)“

MI VÁLTOZOTT AZ ÉRETTSÉGI SZABÁLYOKBAN?

Alaposan megváltoztak 2017-től az érettségi szabályok. Az alábbiakban felsoroljuk azokat. A hátrányokkal küzdők segítséget kaphatnak.

A legnagyobb változással a szakközépiskolából szakgimnáziummá avanszált iskolák érettségizőinek kell szembenézniük. Ők ugyanis kötelesek maturálni a szakmacsoportjuknak megfelelő szakmai tárgyból. A magyar-, a matek-, a történelem- és az idegen nyelvi érettségi marad, az ötödik vizsga a szakgimnazistáknál 2017-től azonban nem választható. A megmértetésen egyébként változnak a feladatsorok is.

A hátrányokkal küzdő tanulók idén is segítséget kaphatnak az érettségien. Aki egészségi állapota vagy egyéni adottsága miatt nem tud egyes érettségi tárgyakból vizsgát tenni, vagy nem kapott középiskolai érdemjegyet, felmentést kérhet. A köznevelési törvény

ugyanis lehetőséget biztosít hátrányokkal küzdő tanulók számára, hogy különböző mentességet és segítséget kaphassanak az érettségi vizsgán kötelező vagy kötelezően választandó tantárgyakból.

Kik kaphatnak segítséget a vizsgánál, illetve mentességet egyes vizsgaelemek vagy az érdemjegy megszerzése alól? Azok a diákok, akiknél a pedagógiai szakszolgálat beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséget, vagy sajátos nevelési igényt állapított meg.

Az érettségi jelentkezés során fel kell tüntetni, hogy élni kíván valaki a mentességgel – erről az iskola igazgatója dönt a jelentkezés elfogadásakor.

MEGKÖVETELNI, AMIT MEGCSELEKEDHET A HAZA

Bűnös az a rendszer, ahol a tanár túltérheltsége miatt eleve lehetetlen a tanítványok fejlődésének követése

2010-ben a *Harrach* család a szülők, tanárok minden tiltakozása ellenére egy ejtőernyőst ültetett gyermekeim akkori iskolájának igazgatói székébe. Elég is volt mindössze néhány renitens iskolát megzabolázni, párat bezárni, párnak leváltani a korábbi sikeres igazgatóját, és a szülők számára világossá vált, hogy ebben az országban most meghatározatlan ideig újra ideológiai ámokfutás te-repe lesz a közoktatás, miközben a gyermekeknek nagyon is meghatározható időn belül kellene túljutniuk rajta, lehetőleg minél több haszonnal. A 2011-es köznevelési törvény már a jogszabályi kereteket is megadta a közoktatás hátramenetbe kapcsolásához, és a diák-szülő-pedagógus hármasság feudális kiszolgáltatottságának új alapokra helyezéséhez.

Igazi csapdahelyzet jött létre a szülő szá-mára. Miközben persze minden szülőnek megvolt, megvan a véleménye az iskoláról (legalább olyan szinten, hogy mit vár el attól), nap-nap után oda kellett, kell küldenie a gyermekét, és meg kell próbálnia mi-nimalizálni a gyermek fejlődését, előme-netelét veszélyeztető kockázatokat. Na-ponta kell általa létfontosságúnak érzett döntéseket hoznia, függetlenül attól, hogy az iskoláról, annak fejlődéséről van-e vé-lménye.

Talán ezért is van az, hogy aki teljesen kiszolgáltatott, megpróbál betagozódni, akinek van valami kis szabadságfoka, meg-próbálja a gyermekét kimenekíteni a rend-szerből. Vagy ténylegesen, az állami rend-szerből, sokszor magából az államból való kilépéssel, vagy úgy, hogy az eredetileg az iskolarendszerrel joggal elvárható szolgál-tatást saját forrásokból, máshonnan bizto-sítja a gyermekének.

És miközben a rendszer sikerpropa-gandája dübörög az ingyenes tankönyvről, érzésem szerint soha ennyit még saját zsebből szülők a rendszer hiányosságainak pótlására, sajátos nevelési igényű gyer-mekek utaztatására, fejlesztésére, a tehetség-gondozásra, korrepetálásra, az iskola tá-mogatására, a tanároknak kényszerképzé-s paraszolvenciaként adott természet-beni juttatásokra nem költöttek, mint nap-jainkban.

Össztűz a szülői aktivitásra

Érthetetlen sokak számára, hogy a szülők vajon miért nem emelik fel a szavukat, mi-ért nem tiltakoznak vehemensebben a közoktatásban tapasztalható visszasságok miatt.

A válasz természetesen nem egyszerű. Az aktivitás területenkénti, sőt iskolánkénti eltérésére egészen biztosan hatással van a kormány „oszd meg és uralkodj” stratégiá-ja, az egyházi, alapítványi és állami iskolák-ban tanulók egymás ellen hangolása. Ahogy a legkisebb érdekérvényesítéssel

rendelkező szakoktatás inkompetens mi-nisztériumok és pedagógiáról, szakoktatás-ról mit sem tudó szanitervigécek alá ren-delése, a normatív finanszírozás helyett a „kijárási” intézményének professzionális multilevelmarketing-szerű újbóli elterjesz-tése is. Hatással van rá a „kis azonnali ajándékot vagy egy jobb, de ismeretlen oktatási rendszert választ” játékban pati-kamérleggel adagolt lekötelezések, az al-ternatív lehetőségek (lásd alapítványi szak-képzés) ellehetetlenítése, hogy csak párat említsek a pedagógusvégzettség nélkül is, a szülők által is érzékelhető, vég nélkül sorolható tényezőkből.

Miben lehet egységesebb a helyzet megítélése?

A szülői aktivitás kérdése, magyarázata az egész társadalmat leképező szülőitársada-lomra vonatkozóan valószínűleg csak tu-dományos kutatásokkal deríthető majd fel. Ezért érdemesebb a közoktatásban érzékelt legnagyobb problémákra és az ezek nyomán megfogalmazható legfonto-sabb változtatásokra összpontosítani. Ezek megítélése ugyanis a különböző felméré-sek alapján a társadalmat szétszakító tö-résvonalaktól független. A kormánypárti szülő gyermekét éppen úgy és éppen az sújtja, mint az ellenzéki szülő gyermekét, és ezt mindketten hasonlóan is látják.

Indikátorként jól használható az SNI-s gyermekek helyzete, mivel fejlesztésükhöz a nem SNI-s intézményrendszer mellett (esetenként helyett) másfajta pedagógiai módszerekre, odafigyelésre is szükségük van. Amióta azonban a szülők által végzett felmérésekből kiderült, hogy az SNI-s gye-rekek milyen fajta és hány órányi fejlesz-tést nem kapnak meg, azóta a többséget adó nem SNI-s szülők is kezdenek rájönni, hogy gyermekeik mi mindent nem kapnak meg az iskolától. Az SNI-s gyermekek jelen-tős része az előírt fejlesztéseket a lakhelyé-től sokszor több tíz (esetenként száz) kilo-méter távolságban tudja csak megkapni,

annyi órában, amennyire fejlesztő jut, és nem annyiban, amennyiben szükséges lenne. A sokat szidott szülő sokszor kény-telen aláírni, hogy mindent megkapott, azért, hogy annak legalább fele, harmada, negyede ténylegesen megtörténjék. A fennmaradó fejlesztést a családok saját forrásból próbálják meg biztosítani.

Gyermekegőrzőként szolgáló szakorák

Ami a minden gyermeket érintő problé-mákat illeti: az iskolák maguk sem tudják megmondani, hogy az érvényes jogi szabá-lyozás szerint milyen szolgáltatást kell nyúj-taniuk, mi az a minimumszint, ami alatt az már elfogadhatatlan. A tanárlétszám kriti-kusan alacsony, vannak több száz fős isko-lák, ahol csak egy kémia, egy biológia stb. szakos tanár van, akiknek betegsége alatt hetekig „gyermekmegőrzőként” szolgál-nak csak a szakorák. A státuszokról egy távoli íróasztalnál döntenek olyanok, akik életükben valós szolgáltatások megszerve-zésével nem foglalkoztak. A gyerekek el-avult, csak nevükben és finanszírozási módjukban „kísérleti” tananyagokat sajátí-tanak el elavult, rosszabb esetben ideoló-giavezérelt, szándékosan hamis informáci-ókat tartalmazó tankönyvekből. 30 fős osztályokban folyik idegennyelv-tanítás, amibe maguk a tanárok is beleszakadnak. Egy beteges „béke idején készül a háború-ra” mentalitás miatt járnak adott esetben első órában testnevelésre (és fognak lövé-szetre, honvédelmi ismeretekre), és írnak hetedik órában matematikadolgozatot. A világ körülöttünk a kompetenciák fejlesz-tése felé halad, és olyan felnőtteket igé-nyel, akik alkalmasak az élethosszig tartó tanulásra, nyitottak az új ismeretekre, ren-delkeznek azokkal a gyermekkorban kiala-kítható-fejlesztendő-megerősíthető kés-zségekkel, amelyek a ma még nem is létező majdani foglalkozásokban, munkakörök-ben biztos kiindulópontot jelenthetnek nekik.

(Folytatás a 8. oldalon)

MEGKÖVETELNI, AMIT MEGCSELEKEDHET A HAZA

(Folytatás a 7. oldalról)

A mi térségünkben ennek a kompetencia-alapúságnak szükségszerűen együtt kell járnia egy meghatározott ismeretkör elsajátításával, hiszen a közoktatásnak egyebek mellett nemzeti és nemzetiségi identitást megőrző, kultúra-továbbadó szerepe is van.

Fentiek helyett ma az iskola nem arra készít fel, amire a tanulónak majd szüksége lesz. Jó példa erre a 4., 6. és 8. osztályok után írt középiskolai felvételik, amelyek különböző mértékben mind a gyerek kompetenciáit vizsgálják, miközben ma az elfogadott tanterv nem kompetenciaalapú. Vagyis a középiskolai felvételre ma az iskola természeténél fogva nem képes felkészíteni a gyermekeket!

Sorolhatnánk végtelenségig a helyi viszonyok szerint változó súlyú problémákat – a zalai zsákfaluból szalag mellé dolgozni járó szülőknek elsődleges kérdés, hogy a gyerek egész nap „jó helyen” legyen –, és hasonlóképp a legfontosabb szükséges változtatások listája is terjedelmes. Nem véletlen azonban, hogy a Civil Közoktatási Platform legnagyobb szülői tagszervezete a tavalyi „pontok háborúja” idején nem jött ki saját pontokkal. Ennek oka éppen az volt, hogy a Civil Közoktatási Platform mind a 12 pontjának megvoltak a szülői vonatkozásai. Éppen úgy elítéltük az érettségi szabályok hektikus változtatgatását, mint a pedagógusok, és éppen úgy ellene voltunk a tankönyvpiac vagy a szakoktatás szétverésének, mint a diákszervezetek. De azt mondtuk, hogy mindezek csak ugyanannak a gyökeres problémának a más és más megjelenési formái, ezért mélyebben kell a kulcsszavakat keresgélgni.

Azonnal új közoktatási törvényt kellene alkotni

A javaslatokat sem érdemes több száz részkérdésre megfogalmazni, az általános attitűdben szükséges változásokat nem írja le önmagában egyetlen alrendszerre vonatkozó javaslat sem. Egy demokratikus Magyarországon természetesen azonnal új közoktatási törvényt kellene alkotni, ami beengedi a friss szelet az iskolákba. Ami megteremti a feltételeit annak a közoktatásnak, amely végre nem a gyerekek közötti esélyegyenlőtlenséget alakítja ki, szolgálja, erősíti. Amely végre használható tudást ad, amely végre a helyi adottságoknak megfelelő pedagógiai programokkal

tanítja a gyerekeket. Amely bevonja és tájékoztatja a szülőket, a gyerekeknek lexikális fejtágítás helyett megtanítja az egymással való kommunikáció, a kulturált vita alapjait, a szolidaritás ebben a korban legtermészetesebben elsajátítható készségeit, a kisebbek, gyengébbek segítségét. Amely segít a gyerekek körbejárni a hogyan tanuljunk kérdéskörét, amely folyamatosan keresi az adott körülményekhez legjobban adaptálható megoldásokat, megszünteti az „egy nemzet, egy pedagógiai modell” örületet.

A közoktatás középpontjában a gyerek álljon!

Nem a szülő a közoktatás megrendelője, hanem a gyerek, ezért annak öhozza kell alkalmazkodnia. Nem a jegyei döntenek el, hogy az oktatása sikeres volt-e, hanem az, hogy miként tudott később a társadalomban boldogulni. A gyermek természetesen elválaszthatatlan a környezetétől, attól, amit ez a környezet neki ad, tőle majd elvár ahhoz, hogy a társadalomnak boldog tagja lehessen. Ma minden eddigienél kevésbé érezzük, hogy a változtatások, a rendszer-átalakítások a gyermekek érdekében és nem egy ideológia, egy intézményrendszer, egy támogatotti kör, egy EU-s pénzeket elsíbolni képes, csókos banda szolgáltatásban történnének.

Minden mást (intézményrendszert, személyi követelményeket) a gyermekből, a személyiségéből, a fejlesztési igényeiből kell levezetni. A közoktatásnak tehát személyre szabottnak kell lennie, és a gyermek készségeinek kialakítását, kiteljesedését kell szolgálnia. Ha ehhez utazó fejlesztőpedagógusra van szükség, akkor annak a biztosításával, ha fejleszthető integráltan, akkor annak anyagi, eszköz- és személyi feltételeinek biztosításával. Ha ugyanennek a gyerekek valamely készsége jóval fejlettebb a társainál – tehetséggondozás biztosításával, ha egy harmadik tárgyból, integrált tárgycsoportból kiegészítő foglalkozást igényel, akkor korrepetálási lehetőséggel. Az, hogy milyen a gyermek fejlettsége és miben igényel másoktól eltérő fejlesztést, pedagógiai szakmai kérdés. Bűnös az a rendszer, ahol a tanár túlterheltsége miatt eleve lehetetlen, hogy a tanítványai fejlődését követni tudja.

A szükséges pedagógus- és NOKS-munkatársképzést, -továbbképzést ezek-

ből a feladatokból kell levezetni, úgy, ahogyan ez Európa több országában létezik. A közoktatás ebben a felfogásban a gyermek környezetére is épít, tehát a szülő bevonása, a visszajelzései innentől nem a rendszer kényszerű velejárói, hanem az oktató-nevelő munkához nélkülözhetetlen információk. A szülői munkaközösségek funkcióját alapjaiban kell átgondolni, a szülői értekezletek, fogadóórák rendszerét személyre szabott konzultációkra lehet felcserélni (ha egyszer végre a Marsra szállás évszázadában lesznek működő e-naplók). A gyermekhez igazodó, szükséges intézményrendszert fel kell állítani, üzemeltetni kell, és végső soron a közoktatásért felelős minisztérium feladatait, munkáját, felépítését az ezen tevékenységekről visszaérkező visszacsatolásoknak megfelelően kell rendszeresen újratervezni. Nem egy politikusnak kell meghatároznia azt, hogy milyen közoktatásnak kell működnie az én gyermekemben rejlő lehetőség kibontásához, hanem a közoktatásnak, adott fejlettségi szintjének, eredményeinek és feladatainak kell meghatároznia azt, hogy milyen minisztériumra van szüksége!

Elvárás a vezetéssel szembeni feltétlen lojalitás

Zárásként, visszautalva az egykori iskolára – már hét éve tart ez az örület, majdnem egy egész iskolányi gyerek ment át a nulla erkölcsi alappal rendelkező ejtőernyős igazgató kezei között. A tanári kar árnyéka korábbi önmagának, az idősebb tanárok valósággal menekülnek a nyugdíjba. Az ejtőernyős hozta magával a sleppjét, már két helyettesre van szüksége, pedig politikai kitartói jelentősen csökkentették az igazgatók feladatkörét. Az új tanárok felvételénél a legfontosabb elvárás a feltétlen lojalitás, egyes új tanárok jelentgetnek a renitens, véleményekkel rendelkező – annak idején az igazgatóváltás ellen szavazó – idősebbekről.

Egy teljes iskolányi gyerek nem is emlíkezhet arra, milyen felszabadító érzés is volt korábban a nagy múltú intézménybe járni.

Ha hagyják, ezt veszíthetik mások is.

Ha hagyjuk, ezt veszítjük el mindannyian.

Neubauer István

(A szerző mérnök, nukleáris biztonsági elemző, a Civil Közoktatási Platform aktivistája)

GONDOLATOK AZ ORSZÁG ÁLLAPOTÁRÓL

A Professzorok Batthyány Köre keményen bírálta a kormányt

Az 1995-ben alapított Professzorok Batthyány Köre a kormánypártok egyik legfontosabb háttérintézménye. Az ország állapotáról először 2012-ben adták ki deklaráltnan jobboldali, konzervatív értékek mentén végzett elemzésüket, amelyet a 2014-es, a 2015-ös követett. Idén, január 12-én megjelent „Gondolatok az ország állapotáról” című helyzetértékelésükben – amelyet a Keresztény Értelmiségiek Szövetségével és a Magyar Polgári Együttműködés Egyesülettel együttműködve készítettek – keményen bírálták a korrupciót: „A korrupció mára egyéni bűnből kialakult módszertanra, struktúrára, személyi körre épülő, bevett társadalmi gyakorlattá vált, azaz intézményesült.” Azt írják, minden korábbinál jobban összekeveredett az országban a valóság és a látszat, és a látszat uralkodik. Álláspontjuk szerint ez nem használ sem a kormánynak, sem a polgároknak. Kemény bírálat olvasható a gazdasággal, az oktatással és az egészségüggyel kapcsolatban is. A bevezető után a Gazdaság és életszínvonal, a Kormányzás, a Jogalkotás, igazságszolgáltatás, A népvándorlás és Európa, A korrupció, az Egészségügy, az Oktatás, valamint a Kutatás és innováció fejezet következik. Mi alább a Bevezetést és az oktatásról írottakat közöljük.

Bevezetés

A Professzorok Batthyány Köre a nemzet mai helyzetét a történelem során létrejött és megőrzött értékek és a keresztény erkölcs fényében ítéli meg. Az ország helyzetét változatos események, nem szükségképpen időtálló tendenciák tükrében elemzi, nem értékseleget, de lehetőleg távolságtartással és politikai elfogultságoktól mentesen. Minden jelenség azonban egy átpolitizált háttér előtt játszódik le, és kénytelenek vagyunk némi fejleményeket ehhez viszonyítani. A mostani értékelésre olyan pillanatban kerül sor, amelyben a politikai játéktér a hatalmon levő jobboldali koalíció, amelynek elvei a mi elveinkhez közel állnak, nagy számszerű és intellektuális erőfölénnyel uralja. Annál inkább fontos, hogy próbáljunk tárgyilagosak maradni.

A magyar közéletben a vélemények megosztottsága az elmúlt évek során egy cseppet sem csökkent. Az országban a valóság és a látszat minden korábbinál jobban összekeveredett, és természetesen a látszat uralkodik. Ez nem használ sem a kormánynak, sem a polgároknak. Legtöbb megállapításunk kritikát tartalmaz, s ennek a gyújtópontjában szükségképpen a kormányzó erők állnak. Kritikánk jobbító szándékú, és hangsúlyozzuk, hogy a kormánypártok nézeteiben és az ország jövőjére vonatkozó elképzeléseiket tekintve továbbra is közel állnak hozzánk. Annál is inkább, mert a mai ellenzék semmiféle reális alternatívát nem képes felmutatni a gazdaság és a társadalom előtt álló kihívásokról, sem 2010 előtt, sem azóta, és nem hajlandó dialógusra a mindenkit egyaránt érintő nemzeti ügyekben sem. Európában példátlan módon minden nemzetközi fórumon saját hazájuk ellen foglalnak állást, és választóikat cserbenhagyják, így nézeteiket

és politizálásuk eszközeit normálisan gondolkodó magyar ember nem vállalhatja. Úgy látszik, hogy a speciális célokra létrejött néhány ellenzéki mozgalom nem a problémák megoldására törekszik, hanem a társadalom állandó izgalmi állapotát akarja fenntartani. Ezt mutatja, hogy a megoldás elől kimenekülnek a tárgyalásokról. A törekvéseik iránti rokonszenvet nem növeli a külföldi pártfogók agresszív, gyalázkodó, polgárháborús fenyegetéstől sem visszariadó stílusa.

A kormánypártok fölénye ellenére (vagy éppen azért) van tehát kitapintható feszültség a közéletben. Ezt az év eleji tüntetések, az ellenzéki sajtó egyre intenzívebb támadása és a jobboldalon is érezhető kritikus közhangulat is jelzi, és ezt a hangulatot a kormány szokásos ciklusközépi népszerűségvesztése nem magyarázza.

Mi azonban nem kívánunk átesni a ló túlsó oldalára. Emlékszünk és emlékeztünk rá, hogy a 2002-ben lelépő kormány milyen jó állapotban adta át az országot, és mi lett belőle 8 év alatt. Kritizáljuk a 2010 óta folytatott politika egyes vonásait, mert átérezzük, hogy a gazdasági mentőintézkedések következtében sokan szenvedtek kárt, de nem feledkezünk el a lényegről: ezek az intézkedések az országot végül is nagy bajból húzták ki.

Oktatás

Az első kétharmados választási győzelem után a kormány nagy erővel fogott hozzá az oktatásügy megújításához. Ennek a reformnak a helyes útra terelése és határozott továbbvitele javaslataink másik legfontosabb eleme.

Megítélésünk szerint a reformot tiszteletreméltó céllal, az egész országra kiterjedő esélyegyenlőség érdekében indították el, de a közoktatás akkor elképzel

szervezetéről látni kellett volna, hogy működésképtelen. Erőből vittek át az érdekeltek többsége által ellenzett jogszabályokat; nem csoda, hogy később ezeket módosítani kellett. Másfelől érthető volt a huszáros lendület, mert a hosszadalmas egyeztetések során a nagy érdekérvényesítő erővel bíró csoportok a közjó ellenére sokszor felpuhítják, ellehetetleníthetik a szükséges átalakításokat. Az év eleji tüntetések többévi hallgatás után jelezték, hogy a jelentős béremelés ellenére a közoktatással valami nincs rendben. A ráfordítások lényeges növelésére van szükség, de még ez sem elég. A bennfentesek tudták, mi a baj: a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, amelynek létét az egyenlő mértékkel mérés óhaja indokolta, nem volt jól megszervezve. Miközben a fenntartó a központ volt, az intézmények önkormányzati tulajdonban maradtak, és a közös lónak túros a háta. Az akkortájt bevezetett modernizációs reformokat (pl. a tanárok minősítését) is félreszervezték. A tiltakozó mozgalom jogos követelésekkel állt elő. Az elégedetlenséget észelve a kormány az utolsó pillanatban lépésre szánta el magát: teljesítette a legfontosabb követeléseket, a további lépésekhez szükséges egyeztetésre pedig a megoldást kereső szervezetekkel együtt létrehozta a Köznevelési Kerekasztalt. A távol maradó szervezetek nem tudták ellehetetleníteni a párbeszédet; így legfeljebb azt demonstrálták, hogy a szembenállás fenntartására törekшенek. Most megszüntetik a túlzottan centralizált Klebelsberg Központot, és helyette egy ésszerűen tagolt hálózat létrehozására törekшенek. A két gazda helyett egy marad: a közoktatási intézmények fenntartása teljesen állami kézbe kerül. Hogy ez a szervezet jól fog-e működni, azt az idő fogja megmutatni.

(Folytatás a 10. oldalon)

GONDOLATOK AZ ORSZÁG ÁLLAPOTÁRÓL

(Folytatás a 9. oldalról)

A számítógépes hálózat óriás méretű bürokratikus eljárások lehetőségével kísért, és a köznevelés irányítói nem tudtak ellenállni ennek. Fontos lenne az ilyen bürokratikus terhelés radikális csökkentése, a tanárok és az iskolák szabadságának növelése. Legjobban a tanárok érzik, mi (volt) a baj. Emellett egy érdemi szakmai felügyelet kialakítására is szükség van. Többé-kevésbé egyetértés alakult ki abban, hogy az internet korában csökkenteni lehet és kell is az iskolában elsajátítandó adatszerű ismeretek mennyiségét, és nagyobb hangsúlyt érdemel a készségek elsajátítása. Mindenki tanuljon meg nyolcéves koráig írni, olvasni és számolni, és meghatározandó az elsajátítandó ismeretek minimuma is.

Fontos, hogy a kisdíák szívesen járjon iskolába, hogy zökkenőmentes legyen az átmenet az óvodából az iskolába, ugyanakkor arra is ügyelni kell, hogy a tanulmányi évek során fokozatosan a teljesítményre helyeződjen át a hangsúly. A Nemzeti alaptantervet a fenti elvek alapján fogják átdolgozni, és öröndetes, hogy erre a munkára, a vitára és a társadalmi egyeztetésre megfelelő időt szánnak.

Az egyházi iskolák kimaradtak a Klebelsberg Központ áldásaiból, ezért most kisebb a felhajtás körülöttük. Sok közülük igen kiváló, és ez kitüntetett figyelemre érdemesíti őket.

Az iskolarendszer újjászervezésének örömei és keservei nem feledtethetik azonban, hogy az iskola nem működhet jól tanulmányi követelmények és fegyelem nélkül, s erre most a PISA-felmérés emlékeztetheti az iskola több évtizedes eróziójáért felelősöket. Végre ki kell már mondani tanárok, szülők és gyermekek számára is, hogy magas követelmények nélkül nincs sikeres egyén és társadalom sem. A PISA által kimutatott hanyatlás sokkal szélesebb körű, mint vélni szeretnénk, és ez nem egy-két év, hanem évtizedek oktatáspolitikájának a szégyene, amely társadalmasította az igénytelenséget.

Az iskolarendszerhez kapcsolódik, hogy az iskolák a helyi identitás legfontosabb letevényesei és a helyi vonzerő központjai. Nélkülük a kis települések jórészt értelmiség nélkül maradnak. A határon átnyúló cserekapcsolataikkal és a kötelező közösségi munka megszervezésével sokat tesznek a nemzet egészéért. A falvak életében a két legfontosabb személy hagyományosan a tanító és a pap. Az államnak szíven kellene

viselnie, hogy e két tisztség betöltésére legyen pénz és alkalmas személy.

A felsőoktatásban az előző ciklus viharai óta viszonylagos nyugalom van. A kancellári rendszer jelentősen növelte ugyan a bürokráciát a felsőoktatási intézményekben belül, ugyanakkor személyi okokra visszavezethető néhány kivételtől eltekintve jelentősen növelte a bizalmat a fenntartó és az intézmények között, s ez lehetővé teszi az erősen erodálódott finanszírozás javítását. Ezt mindenképpen differenciáltan, feladatokhoz igazítva érdemes végrehajtani. A hallgatói önkormányzatok szerepét némileg sikerült viszsanyesni, de még így is fölöslegesen erős a befolyásuk az intézmények működésére, és a csaknem nyugdíjaskorú diákönkormányzatok léte seb az intézmények testén.

A viszonylagos béke egyik ára az lehet, hogy egyre több arra nem méltó intézmény szerzi meg az egyetem titulust, ami a minőség védjegye volna. Az átalakulási folyamatok minőségi ellenőrzése érdekében erősítendő a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság befolyása, és javítandó a következetessége. Ma egyetem és egyetem között kiáltó minőségi különbségek vannak, és észszerűtlen, hogy egymással jogilag egyenértékű fokozatokat adnak ki. Aligha túlzás ténylegesen csökkenő színvonalról beszélni. Ugyanakkor több jel utal arra, hogy a kormányzat elkötelezte magát a minőség mellett, s igyekszik csak azokat engedni a felsőoktatásba, akik megfelelően felkészültek, és el vannak szánva arra, hogy tanulni fognak. Ez szükségszerűen a felsőoktatási létszámnak a demográfiai okokon túlmenő csökkenésével jár, s az ebből fakadó feszültséget a jelek szerint a kormányzat kész vállalni.

A professzori kar korfája egyenetlen. Jelenleg a folyamatosság hiánya súlyos helyzetbe hozta a doktori iskolák és az egyetemi tanszékek rendszerét. A doktoranduszok támogatási rendszerének változása, az ösztöndíjak emelése átmenetileg csilapíthatja a tehetséges fiatalok elvándorlását, de az elvándorlás már a BSc-tanulmányok, sőt közvetlenül az érettségi után elkezdődik. A tehetséges fiatalok egy részének visszaáramoltatása a külföldi évek után a Magyar Tudományos Akadémia Lendület programjainál szélesebb körű pályázati lehetőségeket igényelne.

Jó minőségű felsőoktatás csak jó oktatókkal valósítható meg, ami szigorúbb és következetesebb személyi politikát köve-

telne meg. Ezt megnehezíti a tanárok között a rendszerváltozás ellenére folyamatosan érezhető erős késztetés az egyenlődsire, a kiválóság háttérbe szorítására. Súlyos baj, hogy hosszú éveken keresztül nem volt érdemi béremelés a felsőoktatásban, miközben az agyelszívás többszörösére erősödött. A bérek jelentős emelése tehát itt is elengedhetetlen. Ugyancsak elengedhetetlen annak felülvizsgálata, hogy melyek azok a szakterületek, amelyeken a sorozatos oktatóilétszám-csökkentések és a hallgatói létszámemelések folytán nagyon lecsökkent az oktató/hallgató arányszám. Ezeken a többnyire természettudományos és műszaki területeken az oktatói gárda túlterheltsége kedvezőtlenül befolyásolja az oktatás színvonalát. Ez a nemzetgazdaság számára távlatilag rendkívül veszélyes helyzet feltétlenül orvosolandó.

A Kör

A Professzorok Batthyány Köre (továbbiakban a Kör) 1995. június 3-án jött létre. A Kör célja az, hogy a polgári értékrendet magukénak valló, ezen értékrend érvényesítéséért tenni akaró egyetemi tanárok közös munkájának keretét biztosítsa, hogy a jelen kihívásaira hosszabb távon is érvényes megoldásokat keresve hozzájáruljon a nemzet szellemi energiáinak mozgósításához, és ezzel előmozdítsa erkölcsi és gazdasági felemelkedését. Ennek érdekében a Kör tagjai rendszeresen és alkalomszerűen összegyűlnek, hogy választ keressenek a hazai és a nemzetközi közéletben felmerülő, a jövőt befolyásoló kérdésekre, és az így kialakított véleményüket, következtetéseiket nyilvánosságra hozzák. A Kör, tagjainak tekintélyét, tudását és tapasztalatait felhasználva, szakmai és erkölcsi támogatást ajánl a polgári Magyarország megteremtését céljuknak tekintő, és azt hitelen meghirdetni képes politikai pártoknak és politikusoknak.

A „Gondolatok az ország állapotáról” helyzetértékelést teljes egészében az alábbi címen találják:

http://www.bla.hu/pbk/index.php?oldal=dl/az_orszag_2017.html&utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201701

IN MEMORIAM KÓSA MIHÁLY

1946–2017

Kósa Mihály, a Pedagógusok Szakszervezete Dunaújvárosi Szervezete egykori titkára, az Országos Szakképzési és Felnőttképzési Tagozat elnöke, az Országos Vezetőség tagja életének 71. évében, türelemmel viselt, súlyos betegség után, 2017. január 19-én elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása 2017. február 2-án volt a dunaújvárosi temetőben. A temetésen a család és a barátok nevében **Kismondi László** emlékezett rá. **Galló Istvánné**, a PSZ elnöke méltatta Kósa Mihály szakszervezetért végzett munkáját, a PSZ Dunaújváros Városi és Járási szervezet tagjai nevében pedig **Holdampf Sándorné** búcsúzott tőle. Arra, hogy mennyien szerették és becsülték, bizonyítékul szolgált az a sok-sok ember, aki a méltóságteljes koszorúk és fehér virágok gyűrűjében utolsó útjára kísérte Kósa Mihályt. A szítáló köd eltakarta a menet végét. Kósa Mihályra a PSZ Fejér megyei elnöke, **Jámbor Ferencné** szavaival emlékezünk.

Drága Misi!

Az életben a fény és az árnyék szükségképpen váltogatják egymást. Az élet halálig tartó küzdelem. De nem mindegy, hogy ezt a küzdelmet milyen minőségben éli meg az ember.

Életed 71 évét meg tudtad tölteni olyan tartalommal, amit kevesek mondhatnak el magukról.

A család mellett a legfontosabb életelemed a tanítás volt, azt a másokért tenni akarás hatotta át. Szakmai munkáddal párhuzamosan szakszervezeti munkásságod meghatározó és fontos tevékenysége volt az életednek. A Pedagógusok Szakszervezete Dunaújvárosi Szervezetének, az Országos Vezetőségnek a tagjaként, az Országos Szakképzési és Felnőttképzési Tagozat elnökeként a szakszervezeti tagság, a közalkalmazottak érdekében folytatott munkásságod példaértékű volt. Ebben a nehéz munkában sokszor a siker fénye is megcsillant, sikerült a tárgyalásokon olyan döntéseket kiharcolni, amelyek javítottak a Dunaújvárosban és környékén élő közalkalmazottak élethelyzetén. Emberségeddel, segíteni akarásoddal méltán kivívtad kollégáid elismerését, szeretetét.

Sok-sok emlék teszi feledhetetlenné az együtt töltött éveket! Így a közösen megrendezett regionális képzés 2004-ben, a PSZ Országos Nyugdíjas Tagozatának közösen szervezett találkozója 2008-ban, a SZEZ-nagygyűlések, a kongresszusok, demonstrációk, értekezletek, színes diplomaátadások, pedagógusnapok, sportnapok, a balatonföldvári esték hangulata..., és még lehetne sorolni azokat az eseményeket, amelyek számos ponton összefűzték az életünket, és ami miatt most nagyon nehéz elbúcsúzni az út végén.

Távozásod úrt, szakadékot jelent, nemcsak a Pedagógusok Szakszervezetének, hanem azoknak az embereknek, barátoknak, akik mindig jókedvűnek, tetterre késznek és segítőkésznek ismertek még a legnehezebb helyzetekben is.

Hiányzol mint pedagógus, hiányzol mint szervezetünk meghatározó egyénisége, hiányzol mint kolléga, mint jó barát!

Most, amikor búcsút veszünk Tőled, azt kérdezhetné valaki:

– Hát ennyi volt? Hát ennyi az élet? Vajon hová tűnik el a jószágod, a tudásod, a szereteted? Hová tűnnek el a gyerekek szeretetéről, a pedagógiáról, a tanári mesterségről, a szakszervezeti munkáról vallott nézeteid?

Mi tudjuk a választ. Itt van, itt belül!

Mindent ideadtál nekünk.

Azzal, ahogy éltél, azzal, ahogy néztél, szóltál, tettél.

Kedves Misi!

Itt élsz tovább bennünk! Emléked szívünkben örökké élni fog!

Soha nem fogunk elfelejteni!

Jámbor Ferencné Ildikó, tisztelő, kollégád, jó barátod!

Kósa Mihály 1946. november 22-én született. 1986-tól a Duna-ferr Szakközép- és Szakiskolába került központifűtésszerelő-szakoktatóként. 1989-ben elvállalta az oktatási intézményben a szakszervezeti titkári felkérést. 1994-ben négy társával megalapította a PSZ Dunaújváros Városi és Regionális Szervezetét. A Közszolgálati Közalapítvány kuratóriumi elnökeként különösen figyelt arra, hogy könynyítsen a nehéz helyzetű emberek sorsán. A dunaújvárosi KIÉT elnökeként ellátta, koordinálta a dunaújvárosi feladatokat. Nyugdíjba vonulása után is aktívan vett részt a PSZ munkájában. Ezer szállal kötődött a szakszervezethez. Az oktatásban és a szakképzésben eltöltött 39 éves kiemelkedő munkáját 2011-ben Pedagógus Életpályáért Emlékéremmel ismerték el. 2013-ban megkapta a Pedagógus Szolgálati Emlékérmét. A Pedagógusok Szakszervezete Eötvös József-emlékérem kitüntetésének megkapta bronz, ezüst, arany és vas fokozatát is. 1988-ban Honvédelmi Érdemrenddel jutalmazták.

AKIKÉRT A GYERTYÁK GYÚLTAK

Tizenhat halálos áldozata és huszonhat sérültje volt a január 20-án, éjszaka Olaszországban történt magyar buszbalesetnek. A járművön a budapesti Szinyei Merse Pál Gimnázium sítáborának résztvevői utaztak. A Szinyei Merse Pál Gimnázium történelemtanára, **Antal-Köz Béla** nem élte túl a tragédiát. **Vigh György** tanár többször visszament a buszba, hogy gyerekeket mentessen. Saját két gyerekét nem tudta megmenteni. A hír sokakat megrendített. **Orbán Viktor** kormányfő, **Áder János** államfő, a magyarországi parlamenti pártok mellett az EU vezető politikusai kifejezték részvételüket. A kormány január 23-ra nemzeti gyásznapot rendelt el.

A Pedagógusok Szakszervezete részvétnyilvánításában azt írta: a fiatalok halála mindannyi-

unk veszteségévé vált. A szakszervezet az életben maradtoknak megnyugvást, a sérülteknek mielőbbi felgyógyulást kívánt. A PSZ is gyászol, mert Antal-Köz Béla személyében a PSZ a gimnázium alapszervezeti titkárát veszítette el.

Nagné Bedők Ágota, a PSZ VI. kerületi titkára így emlékezett rá: „A híreket hallgatom, nagy baj van. Tudom, hogy Béla ott van. Azt is, hogy vele nem történhetett semmi. Ismerem, ő most nagyon erős, vigasztal, nyugtat, szervez és teszi a dolgát. Majd holnap felhívom – gondoltam. Ezek voltak a kora reggeli gondolataim – szombaton. Aztán eszembe jutott, hogy mikor utoljára találkoztunk Bélával, jókat nevettünk. Mindig vidám volt, szomorú arcát nem ismerem. Több mint húsz évig dolgoztunk együtt, és

mindig hozzánk tartozott. Néhány éve vállalta, hogy a Szinyei Merse Gimnázium szakszervezeti tagságának titkári feladatait is elvégzi, és képviseli a kollégák érdekeit. Mindig lehetett rá számítani. Érdeklődött, kérdezett, hozzászólt, véleménye volt, vitatkozott, és mindig megoldásokat keresett. Én elmondtam a gondolataimat, majd az általa képviselt kollégák érdekeinek megfelelően kiegészítette azokat. Legutolsó beszélgetésünk alkalmával is arra kért, hogy nézek utána egy kollégák által felvetett problémának. Remélem, elmondhatom, hogy mi a válasz.

Aztán újra és újra hallgattam a híreket megrendülten és egyre nagyobb fájdalommal. Most azt várom, hogy valaki azt mondja: ez nem történt meg, csak rosszat álmodom.”

MENNYIT ÉR A TÖRVÉNYI VÉDELEM?

Hirtelenjében két cégtől is kirúgtak szakszervezeti vezetőket, ráadásul igen nagy valószínűséggel jogellenes módon. Ha az érdekvédők keménykednek, és perre viszik a dolgot, a munkaadóknak csaknem bizonyosan visszakoziuk kell. A civileket könnyű vegzálni, de a szakszervezeteket egyelőre még úgy-ahogy védi a törvény.

Azonnali hatállyal rúgtak ki múlt héten a Fővárosi Kösterület-fenntartó Zrt.-től (FKF Zrt.) négy szakszervezeti vezetőt – nem mellesleg a béremeléséről folyó tárgyalások kellős közepén. Az indok: jogsértően működött az érdekképviselő, amelynek el távolított vezetői bért, cafeteria és egyéb juttatásokat kaptak az FKF-től, miközben nem végeztek tényleges munkát. Ezért az érdekvédők munkaszerződését azonnali hatállyal felbontották.

A cég vezérigazgatója szerint tartósan, ellenérték nélkül engedték át az érintettek munkaerőjét a szakszervezetnek, amivel ingyenes támogatást biztosítottak. Ezzel azt a jogelvet is sértik – állította –, hogy a szakszervezetnek függetlennek kell lennie a munkaadótól. Ugyancsak a napokban menesztették az aszódi Richard Fritz Kft.-nél működő szakszervezet elnökét is. Igaz, tőle rendes felmondással – úgy tudjuk, átszervezésre, az érintett munkakörének megszűnésére hivatkozva – válnának meg.

Nincs ajándék a munkaadótól

Csak hogy a munkaadó mindkét esetben durván törvénysértő módon járt el. Amire meg az FKF-vezér hivatkozik, az egyenesen ostobaság. A Munka törvénykönyve (Mt.) ugyanis meglehetősen egyértelműséggel fogalmaz: „A munkavállalót szakszervezeti érdekképviselői tevékenységének ellátása érdekében munkaidő-kedvezmény illeti meg.” Ennek mértéke minden két szakszervezeti tag után havi egy óra, amit az érdekképviselő által megjelölt személy vehet igénybe.

Ahol tehát van nagyjából 300-350 tag, ott már annyi a munkaidő-kedvezmény, hogy a szakszervezeti vezető gyakorlatilag „főállásban” végezheti az érdekvédelmi tevékenységet. Egy nagyvállalatnál pedig lehetnek akár többen is, akik kizárólag a szakszervezet javára dolgoznak, s tetszik, nem tetszik, őket a munkaadónak kell fizetnie, mert a munkaidő-kedvezmény idejére távolléti díj – az alapfizetés és a szokásos többi rendszeres juttatás – jár.

Annyiban az FKV vezetőjének így kétségkívül igaza van, hogy ellenérték nélkül engedték át a kirúgott érdekvédők munkaerőjét a szakszervezetnek, de a cég ezzel csak törvényes kötelezettségének tett eleget. Azonnali hatályú felmondást ezért arra alapozni, hogy a szakszervezet embere a

vállalat javára nem végez érdemi munkát – s emiatt még a munkaszerződése is jogsértő –, meglehetősen furcsa ötletnek tűnik.

A mintegy 2500 főt foglalkoztató FKF vezérigazgatója keddi sajtótájékoztatóján mégis megerősítette: jogellenes volt a szakszervezet titkárának, valamint a három szakszervezeti koordinátornak a munkaviszonya, ezt szüntették meg egy „szigorúan jogi alapon” meghozott döntéssel. Sem a társaság alapító okiratában, sem szervezeti és működési szabályzatában nem szerepel feladataik között „érdekképviselői tevékenység ellátása” – hangsúlyozta –, így eleve jogellenes volt, hogy a négy ember főállásban tevékenykedett e területen.

Másfelől ha a cégnél van legalább 1400 szakszervezeti tag, a hatályos szabályozás szerint az érdekképviselőnek jár havi hétszáz órányi munkaidő-kedvezmény. Amennyiben tényleg vannak ennyien, ez azt jelenti, hogy az FKF-nek bizony fizetnie kell legalább négy „függetlenített” tisztségviselőt. Ehhez a társaság alapító okiratát nem kell módosítani, csupán az Mt.-t kell ismerni.

A törvény még védi a választott képviselőket

De van más gond is. A szakszervezetek mindenütt megjelölhetnek egy, de a munkavállalók számától függően legfeljebb öt választott tisztségviselőt, akit munkajogi védelem illet meg. Idézzük az Mt.-t: esetükben a „közvetlen felsőbb szakszervezeti szerv egyetértése szükséges a (...) tisztségviselő munkaviszonyának a munkáltató által felmondással történő megszüntetéséhez”.

Kit kérdezett vajon az elbocsátások kapcsán az FKF? S kit a Richard Fritz Kft.? Mert ha senkit, s védett szakszervezeti vezetőket menesztettek, a munkaadók szükségszerűen pert fognak veszíteni. Igaz, a jogellenesen kirúgott munkavállalót csak legfeljebb 12 havi távolléti díjnak megfelelő kártérítés illeti meg, s lehet, ennyit megér, hogy megszabaduljanak a hangos érdekvédőktől. A dolog azonban nem ilyen egyszerű. Az Mt. szerint a bíróság munkajogi perben a munkaviszonyt többnyire nem állíthatja helyre, néhány esetben azonban kötelezhetik a cégeket az elbocsátott ember visszavételére. A néhány eset közül az egyik éppen a munkajogi védelemben részesülő tisztségviselő jogellenes kirúgása. Az ítélezési gyakorlat különben azt mutatja, hogy

a bíróságok nagyon nem díjazták, ha választott tisztségviselőt ér valamilyen atrocitás. Ilyen ügyekben már számos ítélet született, és többnyire a szakszervezetek nyernek.

Az efféle esetek megítélése különben elég egyszerű, mert ha védett személyt a szakszervezet megkérdezése nélkül menesztene, nyilvánvaló a jogsértés, ami ráadásul könnyen bizonyítható. De a munkáltató általában azzal se megy sokra, ha kéri az érdekképviselő beleegyezését az elbocsátáshoz, mert a szakszervezetek nyilván védik a saját embereiket.

Emiatt voltak már olyan ügyek is, amelyekben a cégek a bíróságtól várták, hogy peres eljárásban pótolja a hiányzó jognyilatkozatot. Vagyis: a bíró mondja ki, hogy a munkajogi védelemben részesített személy elbocsátható. Ez sem igazán célravezető, mert bizonyítani kellene, hogy az érintett további foglalkoztatása a munkaadóra nézve aránytalan, súlyos terhet jelentene. Az meg önmagában kevés, hogy a szakszervezeti vezető érdekvédelmi tevékenysége sok cég számára valóban aránytalan, súlyosnak érzett teher lehet.

Mit mond a nemzetközi jog?

Nem mellesleg a munkavállalók üzemi képviselőinek védelméről és kedvezményeiről a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1971. évi 56. ülészakán elfogadott 135. számú egyezmény, amelyet hazánk is aláírt, azt mondja ki: a „munkavállalók üzemi képviselőit hatékony védelemben kell részesíteni minden hátrányos intézkedés ellen, beleértve a felmondást is”.

Ugyanez a dokumentum tartalmazza, hogy a dolgozók képviselőinek – szakszervezeti tisztségviselőknél – kedvezményeket kell biztosítani az üzemekben „annak érdekében, hogy gyorsan és hatékonyan láthassák el feladataikat”. Azt, hogy kik jogosultak a védelemre és kedvezményekre, az egyezmény szerint a nemzeti jogalkotás keretében kell meghatározni. A hazai szabályozással tehát nincs semmi baj. És addig nem is lehet, amíg az egyezményt fel nem mondjuk, ami skandalum lenne. A szakszervezeteknek tehát egyelőre nincs félnivalójuk, s tegyék a dolgukat.

(A magyarugyved.blog.hu oldalon január 18-án megjelent cikk másodközlése a szerkesztők engedélyével.)

REMBRANDT ÉS A FIATALOK

Játsszon velünk! Oldjuk fel a kontrasztot!

Rembrandt leghíresebb és egyik legszebb festménye az Éjjeli őrzár. Az amszterdami Rijksmuseumban kiállított festményt sokan elemezték, mégis sok titkot rejteget máig. Ám a képpel kapcsolatos rejtélyeket fokozza, hogy *José Picardo* készített egy fényképet a műről és „közönségéről” 2015-ben, és feltette a netre. Amint alább látják, a fotón tinilányok a múzeumban Rembrandt képének háttal ülve a telefonjaikat nyomkodják. A net népének nem kis haragját kivívták ezzel, a jelenetet nagyon sok rosszalló komment kísérte. Leginkább azt kifogásolták, hogy a mai fiatalokat csak a technika érdekli, az igazi szépségre nem is kíváncsiak. Mi viszont kíváncsiak voltunk a Prezi egyik alapítójának, pedagógusoknak, újságíróknak és fotósoknak a véleményére. A kép alatt ezeket olvashatják.

Nekem ez nem negatív kép. Ha valaki mérges rá, az inkább a meg nem értést jelenti számomra. Nem tudjuk, mit néznek a tinik a telefonon, lehet, hogy Rembrandtról valamit, vagy a múzeumnak van appja, és azt. Az is lehet, hogy miután sok képet megnéztek, elfáradtak, és leültek pihenni. Én is el szoktam fáradni a múzeumban, jó leülni. Amikor valaki tizenéves, meg sokkal fáradékonyabb. Nincs ebben semmi rossz. És akkor pihennek, együtt, akár telefonokkal is. Lehet, hogy a többieknek küldik el, milyen volt a kiállítás, de lehet, hogy azt beszélnek meg a jelen nem levő társaikkal, mit fognak csinálni másnap, vagy mi a lecke matekból. **Somlai-Fischer Ádám** (építész, dizájnér, a Prezi egyik megálmodója és alapítója, vezető művészeti tervezője)

Ez a kép azt mondja nekem, hogy egy lelkes pedagógus elviszi a tanítványait múzeumba. A kép megnézése után feladatot kapnak, amit az internet segítségével párban vagy kis csoportban oldhatnak meg. Nekem ez tetszik. Úgy gondolom, jó, ha iskolán kívül is szereznek tapasztalatot és ismereteket a diákok. Ez a jövő. Bár a múltba is visszanyúlhatunk. *Csokonai* jutott eszembe, aki tanítványait kivitte a természetbe, ott tartotta az óráit. Ezért megrovást kapott. **Kurítár Zoltánné** (tanító)

Ha én felkészült (múzeum)pedagógus lennék, akkor valamelyik okostelefonon át nézhető közösségi oldalra posztolnám a feladatokat és/vagy információkat az Éjjeli őrzártról, vagy SMS-ben várnám a jó megoldásokat. Jutalom fejében. **Trencsényi László** (egyetemi tanár, iskolakutató, a Magyar Pedagógiai Társaság ügyvezető elnöke)

Napjainkban az infokommunikáció és „víványai” hatással vannak társadalmunkra és nem kis mértékben oktatási rendszerünkre. Haladó világunk indukálja az informatikai eszközök megjelenését otthonainkban. Kérdés az, hogy a gyermekeinkre ez milyen hatással van. A finn oktatási modell egyik alappillére a számítógéppel már óvodáskorban való megismerkedés, annak professzionális felhasználójává válás. Mára kiderült, a finn oktatási rendszerben hibák vannak, nem más, mint az oktatás során túlzott mértékben alkalmazott infokommunikációs eszközök erőltetése.

Sajnos, ha szünetben pedagógusként körülnézek a tanteremben, hasonló látvány fogad, ami egyrészt jó, de másrésztől már tapasztalom, hogy a tanulók gondolkodásában bekövetkező jelentős változásokat ezen eszközök indukálják.

a) A tanulók asszociatív gondolkodását lassítja, egy fiktizált világgá alakítja a környezetüket, amelyben nem mindig tudnak reálisan tájékozódni.

(Folytatás a 14. oldalon)

REMBRANDT ÉS A FIATALOK

(Folytatás a 13. oldalról)

b) A megértő gondolkodást fejleszti, hiszen az informatikai eszközök lévén egy óriási adathalmazhoz jutnak, amelyek mára már nem pontosak, azaz a világhálón megjelentek a nem szakmai jellegű információk. Ha a gyermekek ezt veszik alapul, ezt pedagógiai módszerekkel javítani nagyon nehéz, sok-sok időt vesz igénybe. Visszacsatolva a finn példára, a 90-es években a világhálót még nem árasztotta el a kontrollálatlan tartalom, mára azonban már tanulók is feltehetnek anyagokat minden kontroll nélkül!

c) A problémamegoldó gondolkodás területén hasonló tapasztalható, mint a megértő gondolkodásnál. Kutatások még nincsenek olyan fázisban, hogy az elektromágneses hullámokat és agyműködést kellőképpen fel tudják térképezni, amelyet a fejlődő technikai eszközök okoznak a gyermekek szervezete és elsősorban agyműködésük tekintetében. Egy biztos, hogy a technikai eszközök lebontják a gyermekek érzelmi világát, illetve egy torzult képet hoznak létre, amelynek a társadalom számára intő jelként kell megjelenítenie. Nem hiszem, hogy olyan gyermekek kellenek a jövő generációjába, akik érzelmileg rendkívül labilisak és sérülékenyek. Az intellektuális fejlődés része az infokommunikációs eszközök térhódítása, de a társadalomnak és a pedagógusoknak meg kell tanulniuk ezt a pedagógia számára használható módon és formában alkalmazni. A gyermekeket pedig meg kell tanítani az információk birodalmában való eligazodásra. Összefoglalva az infokommunikációs eszközök mára életünk részei, ezekkel meg kell tanulnunk együtt élni, és nekünk, pedagógusoknak ebben élen kell járunk, hogy a felnövekvő generációk számára az infokommunikációs eszközök és az információk etikus használata során példát tudjunk mutatni! **Márk Csaba Endre** (középiskolai tanár)

Többször belebotlottam már ebbe a képbe – persze hol máshol: az interneten. Legtöbbször olyasmi kommentekkel, hogy mennyire ré-

mesek ezek a mai gyerekek, csak nyomkodják a kütyüjeiket, a világ, a művészet, a szépség meg nem érdekli őket. És nekem ilyenkor minden alkalommal az jut az eszembe: honnan tudja vajon a pillanatot megörökítő képet néző „kritikus”, hogy ezek a gyerekek nem éppen a múzeumpedagógustól kapott feladataikon dolgoznak-e, hogy nem éppen háttér-információkat keresnek-e a festményhez (amelyről előtte meghallgatták a művészettörténész-muzeológus kiselőadását)? Hogy nem éppen a festmény alapján – feladatként – a telefonjaikkal elkészített osztályfotóikat elemzik-e (vagy töltik éppen fel a múzeum honlapjára), vagyis hogy nem éppen valami hasznos és okos dolgot csinálnak-e a világhírű festmény tövében az okoseszközökkel...? És mindig reménykedem, hogy hátha de... Hiszen éppen erre valók az okoseszközök – meg, sok más mellett, erre (is) alkalmasak a műalkotások, a múzeumok. Úgyhogy hátha... **Martos Gábor** (újságíró)

Veres Viktor (fotós)

A felháborodók tévedésben vannak. A Rijksmuseumnak van egy telefonos alkalmazása, amely érzékeli, hogy a telefon birtokosa épp melyik részén jár a múzeumnak, és pluszinformációkat, érdekességeket dob fel a kiállított tárgyakról. A fotón szereplő lányok épp ezt olvasák, tehát nem nem érdekli őket Rembrandt képe, hanem épp ellenkezőleg: többet akarnak tudni róla. A telefonjuk segítségével végre sok érdekességet olvashatnak, miközben a képet is nézhetik. **José Picardo** (a fotó készítője)

PL-összeállítás

SZEMLELETVÁLTÁSRA BIZTATVA

Navracsics: a jövő problémáit csak a ma oktatásával lehet megoldani

A jövő problémáit csak a ma oktatásával lehet megoldani – hangoztatta **Navracsics Tibor** kulturális, oktatási, ifjúságpolitikai és sportügyi uniós biztos február 3-án Székesfehérváron, az Országos Diáktanács (ODP) nyitó plenáris ülésén. **Sipos Imre** köznevelésért felelős helyettes államtitkár szerint ráférne a szemléletváltás az iskolarendszer egészére.

Navracsics Tibor szerint azok a munkaerőpiaci, társadalmi problémák, amelyek ma jelen vannak Európában, valójában „nem a ma problémái, hanem a tegnap oktatási rendszerének problémái”. Ha boldogabb, biztosabb jövőt szeretnénk a fiataloknak, ahhoz a ma oktatási rendszerében kell megoldást találni Székesfehérváron, Magyarországon és az Európai Unióban – fogalmazott a biztos.

Rámutatott: a diákság képviselői arra szerződtek, hogy egy-egy közösség – város, megye vagy falu – véleményét tolmácsolják, felmutassák különlegességüket, ami megkülönbözteti iskolájukat, közösségüket a többiekétől. Kiemelte, „a jövő felé vezető utakat” nem lesz egyszerű megtalálni sem itthon, sem Európában. Mint mondta, a magyar és az európai oktatási rendszer alapvető problé-

makkal küzd, az alapintézmények és az eddigi elképzelések megkérdőjeleződnek szemléletbeli és politikai okok miatt.

Sipos Imre köznevelésért felelős helyettes államtitkár hangsúlyozta, hogy ráférne a szemléletváltás az iskolarendszer egészére. Hozzátette, számos kérdés van, amit meg kell vitatni a diáktanácsnak a hétvégén, többek között az intézményfenntartás, az iskolaszerkezet ügyét, valamint a legfontosabbat: mit tanuljanak a diákok az iskolákban. Arra kérte a jelenlévőket, hogy az ODP keretében dolgozzák ki azt a delegálási folyamatot, amely révén a háromévente rendezendő ülések között is részt vehetnek a diákok küldöttei az érdemi munkában. Így a küldöttek a saját javaslataik feldolgozásában is részt vehetnének – tette hozzá.

A háromnapos Országos Diáktanácsban mintegy háromszáz diák vett részt. A köznevelési fórumot Sipos Imre, **Lebanov József**, az Emmi főosztályvezetője, **Brassói Sándor**, az Oktatási Hivatal köznevelési elnökhelyettese, **Solti Péter**, a Klebelsberg Központ elnöke és Hajnal Gabriella szakmai elnökhelyettes, valamint **Aáry-Tamás Lajos**, az oktatási jogok biztosa részvételével rendezték. A szakképzési fórumon **Bruckner László**, az NGM főosztályvezetője is részt vett, a Földművelésügyi Minisztérium részéről **Farkas Marianna** volt jelen. A felsőoktatási fórum **Maruzsa Zoltán** miniszteri biztos részvételével zajlott. A digitális oktatás fórumának meghívott vendége **Czunyiné Bertalan Judit** kormánybiztos volt.

Forrás: MTI

A KULTÚRÁÉRT SZÓL A HARANG

Bérrendezésért és a kulturális intézmények megfelelő finanszírozásáért tüntettek a közművelődési dolgozók január 21-én. A demonstrációt harmadik éve rendezik meg a magyar kultúra napja alkalmából. A Pedagógusok Szakszervezete csatlakozott a Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetének (KKDSZ) Batthyány téri demonstrációjához, hogy közösen hívják fel mindenki figyelmét az ágazatban dolgozók kultúráközvetítő, értékteremtő és értékmentő szerepének fontosságára, amelyet megalázóan alacsony jövedelmük és méltatlan munkakörülményeik ellenére végeznek.

A KKDSZ demonstrációján Papp Katalin, a szakszervezet alelnöke felolvasta felhívásukat. Ebben azt követelték, hogy a kormány kiemelt beruházásainak kedvezményezettjei a vidéki könyvtárak, levéltárak, múzeumok és művelődési otthonok legyenek. Az olyan nemzeti intézmények, mint az Országos Széchényi Könyvtár, a Nemzeti Levéltár vagy a Magyar Nemzeti Múzeum folyamatos és kiszámítható működési keretek között láthatóak el a feladatukat a szükséges források biztosítása mellett. A kormány gondoskodjon a kulturális ágazatban dolgozók bérének rendezéséről.

Csöti Csaba, a KKDSZ elnöke emlékeztetett arra, hogy a demonstrációt harmadik éve rendezik meg a magyar kultúra napja alkalmából, ám a három év alatt a problémák csak súlyosbodtak. „Káosz van a magyar kultúra ügyében. A magyar kultúráért felelős kulturális kormányzat nem látja el feladatát, nem biztosít hosszú távú, kiszámítható körülményeket ahhoz, hogy a magyar kultúra finanszírozása és intézményi rendszere működőképes legyen” – mondta. Hozzátette: a

kormány nem biztosítja a megfelelő béreket, és a tavaly júniusban beígért bérpótlékok beállítása sem valósult meg ez év január elején.

Az eseményen méceszt gyűjtottak a január elsejével megszűnt minisztériumi háttérintézményekért, majd a megjelentek koszorúkat helyeztek el Kölcsey Ferenc szobra előtt.

A PSZ szolidáris a KKDSZ céljaival

A Pedagógusok Szakszervezete szolidaritási nyilatkozatot adott ki január 20-án a Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetének támogatásáról

Ebben azt írják, a PSZ egyetért a KKDSZ céljaival, szolidáris a dolgozók munkakörülményeik, jövedelmi helyzetük és jogállásuk javításáért folytatott harcával.

A PSZ meggyőződése, hogy a kultúra, a művelődés jóval több annál, mint kikapcsolódási lehetőség. Egy országot – az oktatás mellett – a kultúrája teszi azzá, ami! Ez a mi örökségünk, amelyre a jövő generációja építhet! Országszerte láthatjuk annak kézzelfogható bizonyítékait, hogy ma Magyarországon ez az örökség veszélyben van!

A Pedagógusok Szakszervezete közleményében arra kért minden magyar állampolgárt, hogy támogassa a Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetét törekvéseiben!

Álljon melléjük, bizonyítsa be – mint ahogy az elmúlt években annyiszor –, a bajban lévők most is számíthatnak rá! Ez mindannyiunk érdeke! Mint megfogalmazták: „A harangot most a Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete kongatja. Ez a harangszó azonban mindannyiunkért szól!

A január 23-i Magyar Közlönyben megjelent a kulturális dolgozók bérpótlékáról szóló rendelet. A pótlékot az idén megemelt bérminimumból számolják, és januártól illeti meg a közgűjteményi, közművelődési dolgozókat és a művészeti intézmények dolgozóit – azokat, akik a kulturális szférában alkalmazottak. A rendelet szerint februárban ki is fizetik az első, pótlékkal megemelt béreket. A pótlék mértéke fizetési osztálytól és fizetési fokozattól függ. A korábbi kormányzati ígéret szerint ez 10–55 ezer forintos bérnövekedést jelent.

KÖLTŐÜNNEPLŐ

Baranyi Ferenc Kossuth-díjas költőt 80. születésnapján köszöntötték barátai és tisztelői az Erzsébetvárosi Községi Házban január 25-én. A könyvbemutatóval egybekötött, zenés, ünnepi rendezvényen Kaiser László, költő, író, a Hungarovox Kiadó vezetője mutatta be az alkalomból megjelent „A béke bozótharcosa” című kötetet. A „Baranyi Ferenc a XXI. században” alcímet viselő könyv a költő Epiprológus című versével kezdődik és a XXI. század költői című versével zárul. Az így keretbe foglalt, a Hungarovox és a Papirusz Book közös kiadásában megjelent könyvben Baranyi Ferencről Baranyi Ferenchez szóló írások egy-egy részletét, a hozzáírt verseket, portrékat, paródiákat olvashatják, de megtalálható benne Baranyi Ferenc gazdag pályaképe is.

A rendezvényen köszöntőt mondott Kemény András, a Papirusz Book Kiadó vezetője. A költő tiszteletére adott műsorban közreműködött Baráth Zsófia előadóművész, Békés Attila mandolinművész, Csöke Flóra csellista, Dinnyés József daltulajdonos, dr. Dobosné Pecznik Ibolya előadóművész és Hegedűs Valér zongoraművész. A házigazda Geröly Tibor, a Művészeti Barátok Egyesületének elnöke volt. (Baranyi Ferencsel készült beszélgetésünket későbbi számunkban olvashatják.)

„REJTELMEK, HA ZENGENEK”

Alkotó pedagógusok régiós XX. képzőművészeti tárlata

A Pedagógusok Szakszervezete Csongrád, Békés, Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete, Szentes Város Önkormányzata és a Szentesi Művelődési Központ meghívja az eddigi résztvevőket – Csongrád, Bács-Kiskun, Békés és Jász-Nagykun-Szolnok megye alkotóit – és mindazokat az aktív és nyugdíjas pedagógusokat, akik szakmai munkájuk mellett művészi tevékenységet is folytatnak, hogy részt vegyenek ezen a hagyományos, reprezentatív kiállításon, amelynek célja, hogy bemutassuk régióink nevelőinek sokszínűségét.

A XX. képzőművészeti tárlatra várunk: festményt, grafikát, kislasztikát, fényképet, bábozat, kézimunkát és minden egyedi alkotást, hogy az oktatásban részt vevők megmutathassák tehetségüket. Egy-egy alkotótól legfeljebb 2 művet kérünk szabadon választott témában. Feltétel, hogy a pályamű alkalmas legyen kiállításra (pl. legyen paszpartuzva, bekeretezve).

Mindenképp írják rá a pályázó nevét, lakcímét, telefonszámát, a mű címét, méretét, technikáját, eladási szándék esetén a szerzői árat. A pályaművekből szakmai zsűri bírálata után kiállítást rendezünk. A kiállítás időpontja: 2017. április 1–29-ig

Beadási határideje: 2017. március 1. (kedd) 18 óráig Szentesen, a Művelődési és Ifjúsági Házban (Tóth József u. 10–14.)

A tárlat ünnepélyes megnyitása, az alkotások értékelése és a díjak átadása – a Tokácsli Galériában – Szentes, Kossuth tér 5. – 2017. április 1-jén (szombaton) 15⁰⁰kor lesz.

A beérkezett művek visszaadása 2017. április 29-én, 13–16 óra között történik a Szentesi Művelődési Központ Tokácsli Galériájában (Szentes, Kossuth tér 5.).

Minden érdeklődőnek, alkotó pedagógusnak sikeres munkát kívánunk!

A képzőművészeti kiállítással kapcsolatban felvilágosítást kaphatnak:

Varróné Szabó Ildikónál

Szentesi Művelődési Központ

6600 Szentes, Tóth József utca. 10–14. Tel: 63/400-255; 30/953-33-88

AZ EMLÉKEZÉS ÉS A TANÍTÁS MA IS TARTÓ KÖTELESSÉG!

Az Európai Parlamentben január 27-én emlékeztek meg a holokauszt nemzetközi emléknapjáról. Az auschwitzi tábor felszabadulásának 72. évfordulóján fejet hajtottak a hatmillió elpusztított európai zsidó, köztük másfél millió gyerek emléke előtt. Több mint hét évtizeddel a felszabadító nap után Európában és Magyarországon is még mindig jelen van az antiszemitizmus, dúl a cigánygyűlölet és az idegenellenesség, a gyűlölet. Ma is vannak politikusok, akik csak saját érdekeikkel törődve uszítanak. Állítsuk meg őket! Legyen ez a nap figyelmeztetés, nehogy még egyszer vérbe boríthassák Európát! Az elhunytakra a Múlt-Kor történelmi portálon megjelent írással emlékezünk.

Auschwitz foglyainak közel fele magyarországi volt

Az auschwitzi haláltábor 1945. január 27-én szabadult fel, ennek emlékére az ENSZ Közgyűlése 2005. november 1-jén január 27-ét a holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapjává nyilvánította. Az egyhangúlag elfogadott határozat hangsúlyozza „az emlékezés és a tanítás kötelességét”, hogy a jövő nemzedékei megismerjék a hatmillió, túlnyomórészt zsidó, valamint cigány, homoszexuális, testi és szellemi fogyatékos áldozatot követelő náci tömeggyilkosságok történetét.

A hitleri Németországnak a zsidóság megsemmisítésére irányuló programjáról, a „végső megoldásról” 1942 januárjában határoztak, célul tűzve ki a 11 milliós európai zsidóság teljes kiirtását. A holokausztnak (a görög eredetű szó jelentése „tűzben elégtelen áldozat”, héber szinonimája a soá) mintegy 200 ezer – a nemzetiszocialisták által szintén alacsonyabb rendűnek nyilvánított – cigány, valamint homoszexuálisok, testi és szellemi fogyatékosok is áldozatul esett. A budapesti Holokauszt Emlékközpont szerint az európai zsidó holokauszt áldozatainak számát a különféle becslések 5 millió és 6 millió közé teszik. Körülbelül minden tizedik, a holokauszt idején meggyilkolt áldozat volt magyarországi zsidó, számuk 500 és 600 ezer közöttire tehető.

Az Auschwitz (lengyel nevén Oswiecim) melletti megsemmisítőtábort Lengyelország lerohanása után, 1940-ben állította fel az SS (Schutzstaffel – Védőosztag) parancsnoksága egy régi kaszárnyában, eredetileg lengyel foglyoknak. A kezdetben munkatáborként is működő láger bejárata felett cinikus módon tábla hirdette, hogy „A munka szabaddá tesz” (Arbeit macht frei). A törzstáborban és az 1942-ben a közeli Birkenauban (Brzezinka) létrehozott koncentrációs táborban építették fel az első gázkamrákat. Az első áldozatokat 1941 szeptemberében gázosították el ciángázzal (cyklon-B), az iparszerű népirtás 1943 márciusában négy krematórium üzembe helyezésével kezdődött meg.

Auschwitz-Birkenau az európai zsidóság megsemmisítésének központjává vált, egy idő után az odaérkezők már számot sem kaptak, 70-75 százalékukra azonnali halál várt. Az emberek tervszerű megsemmisítése csak 1944 késő őszen ért véget. A német katonák a birkenau gázkamrákat felrobbantották, a foglyok zömét 1945 elején, a szovjet csapatok közeledtekor legyilkolták vagy gyalogmenetben nyugat felé indították.

A tömeggyilkosság bizonyítékait igyekeztek megsemmisíteni, ezért az áldozatok számáról a mai napig sincsenek pontos adatok. Az auschwitzi múzeum hozzávetőlegesen 1,3 millióra teszi a deportáltak számát, akik közül 1,1 millió volt zsidó, többségük életét vesztette. (A Magyarországról odahurcolt zsidók száma meghaladta a 430 ezret.)

A tábor 1945. január 27-én a Vörös Hadsereg I. Ukrán Frontjának katonái szabadították fel, a harcokban 296 szovjet katona esett el. A táborban és az altáborokban mintegy 7500 végsőkéig legyengült foglyot, többségükben nőket és gyerekeket találtak. Az auschwitzi múzeum honlapja azt írja: „Paradoxon, hogy a hitleri totalitarizmus foglyainak a sztálini totalitarizmust képviselő katonák hozták el a szabadságot.”

1947-ben Lengyelország az auschwitzi koncentrációs tábor helyén múzeumot létesített az áldozatok emlékére. A tábor felszabadításának napján, minden évben, január 27-én szerte a világon és az auschwitzi kulturális központban is megemlékezést tartanak.

Budapesten 2004 óta működik a Holokauszt Emlékközpont, amelynek udvarán, az épületet körülölelő 8 méter magas fal belső oldalán állítottak emléket a magyarországi áldozatoknak. Az első nemzetközi holokauszt-emléknap rendezvényt 2006-ban az Országház előtt tartották az Élet Menete Alapítvány szervezésében.

(A magyarországi holokauszt-emléknap április 16-ára esik, miután 1944-ben azon a napon kezdődött el az itthoni zsidók gettókba zsúfolása.)

